

Eesti Pank  
Bank of Estonia



# Eesti 2009. aasta II kvartali maksebilanss

2009



# SISUKORD

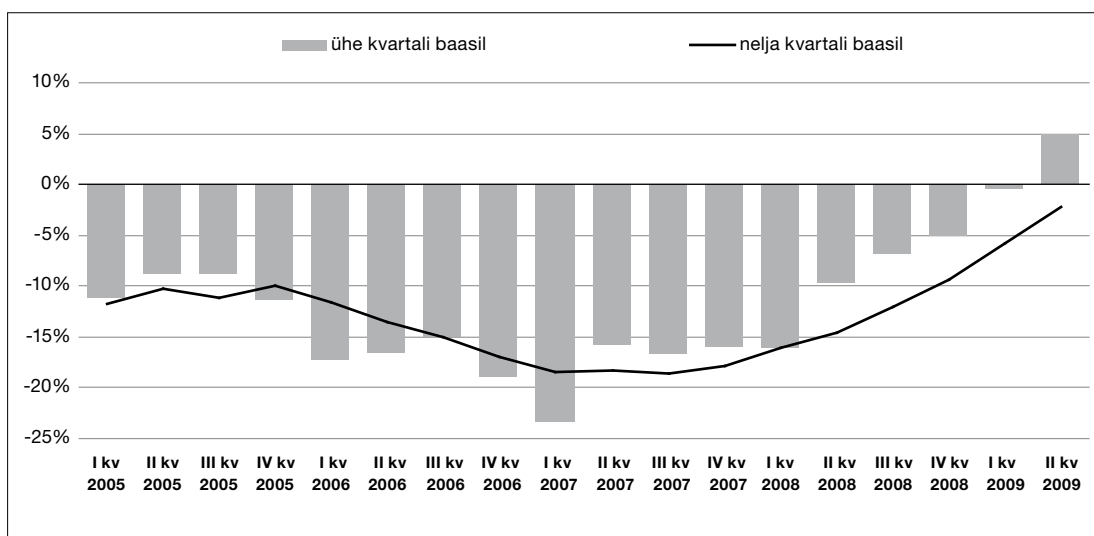
<b>LÜHIÜLEVAADE</b> .....	4
<b>JOOKSEVKONTO</b> .....	8
Kaubad.....	9
Teenused .....	13
Tulu.....	20
Jooksev- ja kapitaliülekanded .....	23
<b>FINANTSKONTO</b> .....	25
Otseinvesteeringud .....	26
Portfelliinvesteeringud.....	31
Tuletisinstrumendid.....	35
Muud investeeringud .....	35
Reservvara.....	40
<b>EESTI RAHVUSVAHELINE INVESTEERIMISPOSITSIOON JA KOGUVÄLISVÕLG 30. juunil 2009</b> .....	41

## LÜHIÜLEVAADE

- Üleilmse majanduskriisi jätkumine ning sellega kaasnenud nõrk välis- ja sisenõudlus avaldasid olulist mõju maksebilansi jooksevkontole. Viimased kümme aastat sügavas puudujäägis olnud jooksevkonto jõudis ülejääki, mis moodustas 2009. aasta II kvartalis 2,6 mld krooni ehk 4,9% SKPst (vt joonis 1 ja tabel 1)<sup>1</sup>.
- Jooksevkonto ülejääk tekkis eelkõige kiiresti vähenenud kaubavahetuse puudujäägi tõttu. Vähemal määral avaldas mõju ka kõigi teiste alamkontode (teenused, tulu ja jooksevülekanded) saldode paranemine.
- SKP otseste komponentide, kaupade ja teenuste eksport ületas nende importi ning ülejääk suhtena SKPsse oli 8,1%. Kaupade ja teenuste eksport kahanes aeglasemas tempos kui nende import.
- Finantskontol toimus välisnõuete ja -kohustuste muutumise tulemusena tagasihoidlik kapitali netoväljavool.
- Maksebilansi kulla- ja välisvaluuta-reserv kasvas 1,2 mld krooni võrra.

Maksebilansi kaupade konto puudujääk vähenes II kvartalis majandussurutise tingimustes veelgi. Kui aasta tagasi ulatus väliskaubanduse puudujääk ligi 8 mld kroonini, siis 2009. aasta II kvartalis oli see vaid 1 mld krooni suurune ja ulatus 2%ni sama kvartali SKPst. Väliskaubanduse puudujäägi vähenemisele avaldas suurimat mõju transpordivahendite ning masinate ja seadmete kaubavahetus. Kaupade väljavedu jooksevhindades oli 25 mld krooni, kahanedes aastataguse perioodi suhtes 28%. Sissevedu ulatus 26 mld kroonini, vähenedes 38%. Käesoleva aasta I kvartali suhtes suurenes kaubaeksport 8% ja -import 1%.

Nii kaupade välja- kui ka sissevedu vähenes kõigi olulisemate kaubagruppide arvestuses, välja arvatud mineraalsete toodete eksport, mis kasvas 10%. Ekspordi kahanemist aastataguse perioodiga võrreldes mõjutasid enim masinad-seadmed, metallid ja metalltooted ning puit ja puittooted.



Joonis 1. Jooksevkonto puudujääk suhtena SKPsse

<sup>1</sup> Jooksevkonto reinvesteeritud tuluta, mille puhul reaalsel rahaliikumist ei toimu, oli ülejäägiga 7,7% sama kvartali SKPst.

**Tabel 1. Eesti maksebilanss (mln kr)\***

Kirje	2006	2007	2008				2009		
	Kokku	Kokku	I	II	III	IV	Kokku	I	II
<b>Jooksevkonto</b>	<b>-35 010,1</b>	<b>-43 538,7</b>	<b>-9 670,0</b>	<b>-6 328,7</b>	<b>-4 402,6</b>	<b>-3 152,1</b>	<b>-23 553,4</b>	<b>-188,7</b>	<b>2 623,3</b>
Kaubad ja teenused	-25 005,4	-28 586,2	-4 157,9	-2 418,3	-1 666,7	-2 469,0	-10 711,9	820,4	4 375,4
Kaubad	-37 366,1	-43 581,0	-7 768,6	-7 551,5	-7 009,5	-7 051,7	-29 381,3	-2 778,9	-1 139,8
kreedit (FOB)	121 430,6	126 534,2	31 811,4	35 045,5	34 725,2	31 978,7	133 560,8	23 428,3	25 326,4
deebet (FOB)	-158 796,7	-170 115,3	-39 580,0	-42 597,0	-41 734,7	-39 030,3	-162 942,0	-26 207,3	-26 466,2
Teenused	12 360,7	14 994,8	3 610,7	5 133,2	5 342,7	4 582,7	18 669,4	3 599,3	5 515,2
kreedit	43 610,5	50 065,4	11 839,7	13 922,4	15 303,9	14 174,1	55 240,1	10 642,7	12 604,3
deebet	-31 249,8	-35 070,6	-8 229,0	-8 789,2	-9 961,2	-9 591,4	-36 570,7	-7 043,4	-7 089,2
Tulu	-10 766,2	-16 575,0	-5 493,0	-4 533,0	-3 494,4	-2 350,9	-15 871,4	-1 335,5	-2 619,8
kreedit	13 558,1	19 093,3	4 296,0	4 392,8	5 452,8	3 255,0	17 396,6	2 992,6	2 162,3
deebet	-24 324,3	-35 668,4	-9 789,0	-8 925,9	-8 947,2	-5 605,9	-33 268,0	-4 328,1	-4 782,1
Jooksevülekanded	761,5	1 622,5	-19,2	622,6	758,6	1 667,8	3 029,8	326,5	867,8
kreedit	6 568,5	7 610,8	1 674,6	1 721,6	1 823,0	3 001,4	8 220,7	1 888,2	1 683,9
deebet	-5 806,9	-5 988,3	-1 693,8	-1 099,0	-1 064,5	-1 333,6	-5 190,8	-1 561,8	-816,1
<b>Kapitali- ja finantskonto (reservvarata)</b>	<b>41 431,3</b>	<b>42 261,0</b>	<b>11 456,3</b>	<b>8 932,0</b>	<b>4 162,8</b>	<b>8 258,4</b>	<b>32 809,5</b>	<b>-1 791,2</b>	<b>-555,0</b>
Kapitalkonto	4 515,8	2 561,0	340,9	574,9	621,2	975,0	2 511,9	627,0	797,1
Finantskonto	36 915,4	39 700,0	11 115,4	8 357,1	3 541,7	7 283,4	30 297,6	-2 418,2	-1 352,1
Otseinvesteeringud	8 613,1	11 344,1	4 405,2	1 296,8	1 779,0	1 831,5	9 312,5	167,8	-3 172,7
Välismaal	-13 790,4	-19 912,0	-4 734,3	-1 884,1	-2 996,6	-1 685,1	-11 300,1	-2 698,1	-3 254,6
Eestis	22 403,6	31 256,1	9 139,4	3 180,9	4 775,6	3 516,6	20 612,5	2 865,9	81,9
Portfellinvesteeringud	-16 476,5	-5 558,2	1 645,4	2 428,9	-1 910,8	5 691,0	7 854,5	-259,5	-5 861,6
Nõuded	-15 206,7	-8 440,6	1 572,0	3 288,7	-1 551,1	7 330,3	10 639,9	652,4	-5 396,3
Omandiväärtpaberid	-4 569,2	-7 688,8	1 539,9	947,6	-57,6	1 672,5	4 102,5	183,4	-247,3
Võlaväärtpaberid	-10 637,5	-751,8	32,1	2 341,1	-1 493,5	5 657,8	6 537,4	469,0	-5 149,0
Kohustused	-1 269,8	2 882,4	73,4	-859,8	-359,7	-1 639,2	-2 785,4	-912,0	-465,3
Omandiväärtpaberid	3 731,8	3 533,3	-1 007,7	-235,7	-471,8	-1 700,1	-3 415,3	-410,0	-109,3
Võlaväärtpaberid	-5 001,6	-650,9	1 081,1	-624,1	112,1	60,9	629,9	-502,0	-356,1
Tuletisinstrumentid	78,5	-797,8	792,0	-7,6	-579,3	623,2	828,5	160,1	314,7
Nõuded	-180,9	-883,4	812,5	-56,8	-233,3	152,2	674,6	163,2	132,4
Kohustused	259,4	85,6	-20,5	49,2	-346,0	471,0	153,9	-3,1	182,3
Muud investeeringud	44 700,3	34 711,9	4 272,9	4 639,0	4 252,8	-862,4	12 302,2	-2 486,6	7 367,6
Nõuded	562,4	-22 289,4	-1 867,9	-236,6	875,8	-4 433,2	-5 662,0	7 634,3	11 941,7
Pikaajalised	-3 052,9	-2 509,2	-803,5	-342,6	-307,4	238,0	-1 215,4	264,0	101,1
Lühiajalised	3 615,3	-19 780,2	-1 064,5	105,9	1 183,2	-4 671,3	-4 446,6	7 370,3	11 840,6
Kohustused	44 137,9	57 001,3	6 140,8	4 875,6	3 377,0	3 570,8	17 964,2	-10 120,9	-4 574,1
Pikaajalised	17 690,5	32 869,7	800,3	1 901,4	637,1	-180,6	3 158,3	1 798,7	-2 359,4
Lühiajalised	26 447,4	24 131,6	5 340,5	2 974,2	2 739,9	3 751,4	14 805,9	-11 919,6	-2 214,7
Vead ja täpsustused	1 106,1	2 679,6	162,6	1 115,7	-1 688,1	-976,6	-1 386,4	-310,4	-884,3
<b>Üldbilanss</b>	<b>7 527,3</b>	<b>1 401,9</b>	<b>1 948,9</b>	<b>3 719,0</b>	<b>-1 927,8</b>	<b>4 129,7</b>	<b>7 869,7</b>	<b>-2 290,3</b>	<b>1 184,1</b>
<b>Reservvara</b>	<b>-7 527,3</b>	<b>-1 401,9</b>	<b>-1 948,9</b>	<b>-3 719,0</b>	<b>1 927,8</b>	<b>-4 129,7</b>	<b>-7 869,7</b>	<b>2 290,3</b>	<b>-1 184,1</b>

\* Vastavalt täiendava teabe laekumisele on korrigeeritud eelnevate perioodide andmeid.

Import vähenes enim masinate-seadmete, transpordivahendite ja metallide osas. Väliskaubanduse saldo oli ülejäägiga puidu ja puittoodete ning mööbli ja muude tööstuskaupade grupil.

Peamise väliskaubanduspartneri Euroopa Liidu osa Eesti kaubavahetuses hõlmas 68% kaupade väljaveost ning 78% sisseveost. Suurimad ekspordipartnerid olid Soome, Rootsi, Läti, Venemaa ja USA, impordipartnerid aga Soome, Leedu, Venemaa, Saksamaa, Läti ja Rootsi.

Suhteliselt hästi on majandussurutise tingimustes läinud **teenuste väliskaubanduse kontol**, mille ülejääk kasvas mõnevõrra võrreldes eelmise aasta sama perioodiga, ulatudes 5,5 mld kroonini. Esimese kvartaliga võrreldes suurenes teenuste ülejääk poole võrra. Teenuste eksport vähe-

nes aastaga 10% ja import 19%. Kolme olulisemat liiki teenused olid endiselt veo-, reisi- ja muud äriteenused. Neist kahe, veo- ja muude teenuste ülejääk kasvas aastataguse perioodiga võrreldes. Samuti suurenes väiksema käibega side- ning arvuti- ja infoteenuste ülejääk. Ehitusteenuste varasem suur ülejääk kahanes oluliselt.

**Tulu** netoväljavool oli 2009. aasta II kvartalis ligi kaks korda väiksem kui aasta varem ning ulatus 2,6 mld kroonini. Selle tingis põhiliselt äriühingute kasumite kahanemine, kahjumite suurenemine ning dividendide väljavõtmine, mis omakorda vähendas reinvesteeritud tulu. Eesti residentide välismaal teenitud tulu kahanes aastaga poole ning eelmise kvartaliga võrreldes veerandi võrra. Mitteresidentide Eestis teenitud tulu vähenes aastaga enam-vähem samas tempos, eelmise kvartaliga võrreldes aga kasvas 11%.

Laekunud **jooksev- ja kapitaliülekanded** suurenesid eelmise aasta sama kvartaliga võrreldes 6%, lähetatud ülekanded aga vähenesid 28%. Selle tulemusena kasvas jooksev- ja kapitaliülekannete ülejääk, mis ulatus vastavalt 0,9 ja 0,8 mld kroonini.

2009. aasta I kvartalis alanud kapitali mõõdukas netoväljavool jätkus ka II kvartalis ning **finantskonto** puudujäägiks kujunes 1,4 mld krooni. Kapitali netoväljavool toimus põhiliselt portfelliinvesteeringute ja otseinvesteeringutena, muu investeeringukapitali puhul olid Eestisse saabuvad finantsvood teistesse riikidesse suunatud finantsvoogudest suuremad.

**Otseinvesteeringute** väljavool ületas II kvartalis üle pika aja nende sissevoolu ning netoväljavool suurenes 3,2 mld krooni võrra. Välismaised otseinvesteeringud Eestisse kahanesid järsult ja ulatusid vaid 0,1 mld kroonini. Eesti residentide otseinvesteeringud välisriikidesse moodustasid aga 3,3 mld krooni. Kui välismaised otseinvesteeringud Eestisse vähenesid eelmise kvartaliga võrreldes ligi 2,8 mld krooni võrra, siis Eesti otseinvesteeringud välismaale suurenesid viiendiku võrra.

Eestisse tehtud otseinvesteeringutest olid investeeringud aktsia- ja osakapitali 1,6 mld krooni ja reinvesteeritud tulu 0,8 mld krooni. Samas kasvatasid välismaised otseinvesteeringud oma Eestis asuvatelt otseinvesteeringuettevõtetelt (valdavalt muude sektorite ettevõtted) võetud laenude mahtu 2,4 mld krooni võrra. Välismaale paigutatud otseinvesteeringute suurenemise taga oli põhiliselt investorite poolt oma välismaistele tütar- ja sidusettevõtetele antud laenude mahu kasv.

**Portfelliinvesteeringute** netoväljavool oli 5,9 mld krooni. Nõuded kasvasid 5,4 mld ning kohustused vähenesid 0,5 mld krooni võrra. Nõuete suurenemine puudutas peamiselt krediidasutusi, mille rahaturuinstrumentide nõuded kasvasid 6,1 mld krooni võrra. Samas valitsemissektori võlakirjade nõuded kahanesid 1,2 mld krooni võrra. Kohustusi vähendasid peamiselt muud sektorid ning valdavalt võlakirjade osas.

**Tuletisinstrumentide** netosissevool oli ligi 0,3 mld krooni.

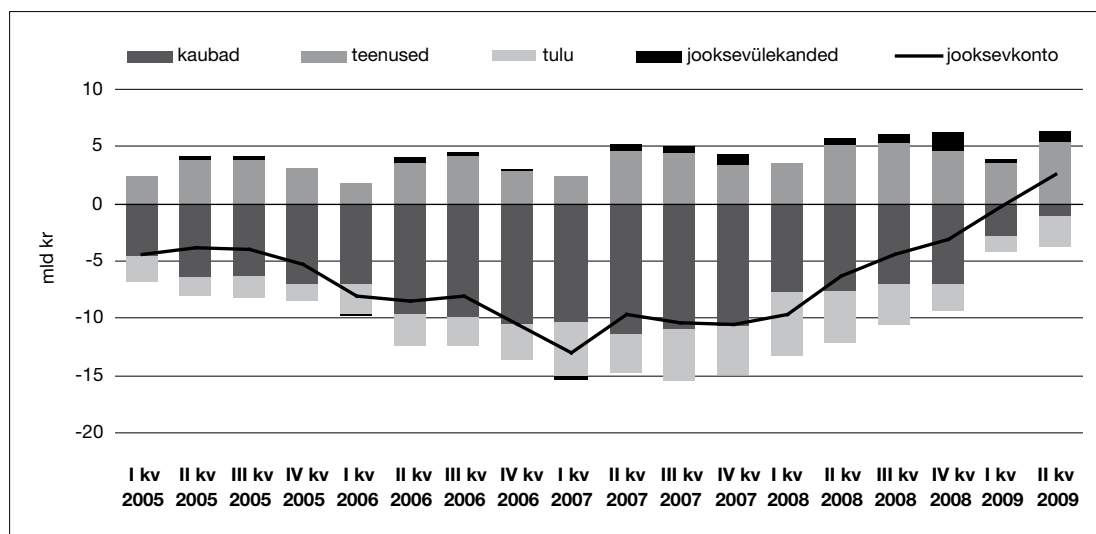
Kui kahes eelnevas kvartalis toimus **muude investeeringute** mõningane netoväljavool, siis 2009. aasta II kvartalis oli muu kapitali puhul tegu viimase paari aasta suurima netosissevooluga, mis ulatus 7,4 mld kroonini. Nõuded vähenesid 11,9 mld ja kohustused 4,6 mld krooni võrra.

Nõudeid vähendasid valdavalt krediidasutused (laenud ning sularaha ja hoiused), kohustusi nii muud sektorid (laenud) kui ka krediidasutused (sularaha ja hoiused).

Maksebilansi **kulla- ja välisvaluutareserv** kasvas 1,2 mld krooni võrra.

## JOOKSEVKONTO

**Jätkuvalt nõrk välis- ja sisenõudlus 2009. aasta II kvartalis tõi kaasa maksebilansi jooksevkonto puudujäägi muutumise ülejäägiks. Viimati oli jooksevkonto ülejäägiga kümme aastat tagasi. Jooksevkonto ülejääk oli II kvartalis 2,6 mld krooni ehk 4,9% SKPst (vt joonis 2). Ülejääk tekkis eelkõige järsult vähenenud kaubavahetuse puudujäägi tõttu. Vähemal määral avaldas mõju ka kõigi ülejäänud jooksevkonto alamkontode saldode paranemine. Sise-majanduse koguprodukti otseste komponentide, kaupade ja teenuste konto oli ülejäägiga ja moodustas suhtena SKPsse 8,1%.**



### Joonis 2. Jooksevkonto struktuur

Jooksevkonto krediti käive vähenes aastataguse perioodiga võrreldes 24% ja deebetkäive 36%. Eesti välismajanduslik suhtlus toimus valdavalt Euroopa Liidu liikmesriikidega, mis hõlmasid jooksevkonto krediti käibest 73% ja deebetkäibest 80% (vt tabel 2). Nii krediti- kui ka deebetkäibes

**Tabel 2. Jooksevkonto saldo riikide ühenduste järgi (mln kr)\***

	II kv 2008	I kv 2009	II kv 2009
<b>EL-27</b>	<b>-10 553,9</b>	<b>-2 456,4</b>	<b>-1 109,6</b>
Soome	1 646,9	3 406,8	2 523,1
Rootsi	-3 218,5	-1 941,6	-1 402,7
Leedu	-1 619,3	-682,2	-985,6
Saksamaa	-4 188,9	-1 116,7	-884,9
Poola	-1 046,7	-676,1	-871,7
<b>SRÜ</b>	<b>327,7</b>	<b>-375,7</b>	<b>-59,6</b>
Ukraina	185,2	144,8	-357,9
Kasahstan	177,0	191,2	284,2
Venemaa	1 135,6	-304,2	194,3
<b>Ülejäänud riigid</b>	<b>3 897,6</b>	<b>2 643,4</b>	<b>3 792,6</b>
USA	1 730,7	233,6	1 258,4
Nigeeria	252,8	514,7	1 157,4
Norra	1 338,6	574,3	553,3
Šveits	379,3	577,7	399,8
Briti Neitsisaared	114,6	218,5	236,5
<b>Kokku</b>	<b>-6 328,7</b>	<b>-188,7</b>	<b>2 623,3</b>

\* Riigid on järjestatud viimase perioodi jooksevkonto saldo absoluutväärtuse järgi.



olid nelja olulisema riigi hulgas Soome, Rootsi, Venemaa ja Leedu, vaid järjestus oli mõlemal juhul pisut erinev. Viienda riigina lisandus krediti käibes Läti ja deebet käibes Saksamaa. Viie tähtsama partnerriigi osakaal oli 54–55% mõlemas käibes. Suurima ülejäägiga jooksevkonto oli Eestil Soomega ning suurim puudujääk Rootsiaga. Võrreldes aastataguse perioodiga ülejääk Soomega kasvas ning puudujääk Rootsiaga vähenes poole võrra.

## Kaubad

**Maksebilansi kaupade konto puudujääk, mis on alates 2007. aasta II kvartalist pidevalt vähenenud, jätkas sama trendi ka 2009. aasta II kvartalis ja jõudis rekordmadala 1,1 mld kroonini (vt tabel 3).** Viimati oli kaupade konto puudujääk samas suurusjärgus 1994. aasta alguses. Kaupade väljavedu oli 25,3 mld krooni, kahanedes aastataguse perioodiga võrreldes 28%, ning sissevedu ulatus 26,5 mld kroonini, vähenedes 38%. Võrreldes eelmise kvartaliga suurenes kaupade eksport 8%, samas kui import jäi eelmise kvartali tasemele.

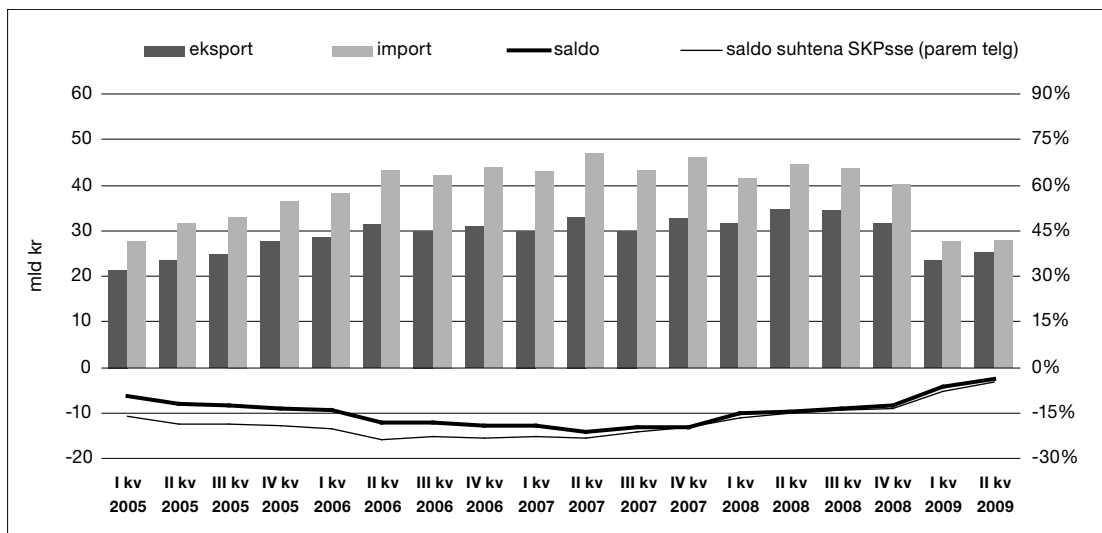
**Tabel 3. Kaupade sisse- ja väljavedu**

	Kaubad – krediid			Kaubad – deebet			Saldo (mln kr)
	Maht (mln kr)	Muut võrreldes eelmise perioodiga (%)	Osatähtsus kaupade ja teenuste eksportis (%)	Maht (mln kr)	Muut võrreldes eelmise perioodiga (%)	Osatähtsus kaupade ja teenuste impordis (%)	
I kv 2005	21 760,9	6,1	72,7	26 267,6	-2,9	81,9	-4 506,7
II kv 2005	23 876,5	9,7	69,2	30 271,9	15,2	81,6	-6 395,4
III kv 2005	25 605,6	7,2	70,1	31 882,3	5,3	81,8	-6 276,7
IV kv 2005	28 079,3	9,7	71,6	35 155,1	10,3	81,4	-7 075,7
<b>2005 kokku</b>	<b>99 322,3</b>	<b>33,2</b>	<b>70,8</b>	<b>123 576,9</b>	<b>24,7</b>	<b>81,7</b>	<b>-24 254,5</b>
I kv 2006	28 849,3	2,7	77,6	35 922,6	2,2	84,7	-7 073,3
II kv 2006	31 320,9	8,6	73,8	41 024,4	14,2	84,5	-9 703,5
III kv 2006	30 074,4	-4,0	70,1	40 093,7	-2,3	82,2	-10 019,3
IV kv 2006	31 186,0	3,7	73,3	41 756,1	4,1	83,0	-10 570,1
<b>2006 kokku</b>	<b>121 430,6</b>	<b>22,3</b>	<b>73,6</b>	<b>158 796,7</b>	<b>28,5</b>	<b>83,6</b>	<b>-37 366,1</b>
I kv 2007	30 088,6	-3,5	74,7	40 485,8	-3,0	83,9	-10 397,3
II kv 2007	33 189,1	10,3	71,5	44 665,8	10,3	83,9	-11 476,7
III kv 2007	30 197,6	-9,0	68,6	41 210,4	-7,7	81,6	-11 012,9
IV kv 2007	33 059,0	9,5	72,0	43 753,2	6,2	82,2	-10 694,2
<b>2007 kokku</b>	<b>126 534,2</b>	<b>4,2</b>	<b>71,7</b>	<b>170 115,3</b>	<b>7,1</b>	<b>82,9</b>	<b>-43 581,0</b>
I kv 2008	31 811,4	-3,8	72,9	39 580,0	-9,5	82,8	-7 768,6
II kv 2008	35 045,5	10,2	71,6	42 597,0	7,6	82,9	-7 551,5
III kv 2008	34 725,2	-0,9	69,4	41 734,7	-2,0	80,7	-7 009,5
IV kv 2008	31 978,7	-7,9	69,3	39 030,3	-6,5	80,3	-7 051,6
<b>2008 kokku</b>	<b>133 560,8</b>	<b>5,6</b>	<b>70,7</b>	<b>162 942,0</b>	<b>-4,2</b>	<b>81,7</b>	<b>-29 381,2</b>
I kv 2009	23 428,3	-26,7	68,8	26 207,3	-32,9	78,8	-2 779,0
II kv 2009	25 326,4	8,1	66,8	26 466,2	1,0	78,9	-1 139,8

Kaupade väljavedu oli ametliku väliskaubandusstatistika<sup>2</sup> esialgsetel andmetel 25,2 mld ja sissevedu CIF-hindades 27,8 mld krooni (vt joonis 3). Väliskaubanduse puudujääk vähenes aastataguse perioodiga võrreldes 7 mld krooni võrra ja ulatus 2,6 mld kroonini.

<sup>2</sup> Järgnev analüüs ei sisalda Eesti Panga poolt maksebilansi kaupade kontole tehtud täiendusi (kapitalikaupade remont, välisriikidest ostetud proviant jm). Import on CIF-hindades ja analüüsitud lähteriigi järgi.

Terminid „eksport” ja „import” on Euroopa Liiduga ühinemisest saadik kasutatavad vaid kaubavahetuses kolmandate riikidega, Intrastati aruandesüsteemis kasutatakse mõisteid „kaupade lähetamine” ja „kaupade saabumine”. Kuna järgnev analüüs hõlmab kaubavahetust nii ühendusesiseste kui ka -väliste riikidega, on lihtsuse ja selguse huvides endiselt kasutatud mõisteid „eksport” või „kaupade väljavedu” ning „import” või „kaupade sissevedu”.



Joonis 3. Eesti väliskaubandus

**Kaupade väljavedu** kahanes kõikide kaubagruppide arvestuses, välja arvatud mineraalsed tooted, mille eksport kasvas 10% (vt tabel 4). Sellega jõudis mineraalsete toodete kaubagrupp ekspordis masinate-seadmete järel teisele kohale. Mootorikütus hõlmas mineraalsetest toodetest 84%; suures osas oli tegemist Venemaalt ja Leedust Eestisse töötlemiseks imporditud kütuste taasväljaveoga USAsse ja Nigeeriasse. Elektrit müüdi Läti, Soome ja Leetu. Masinate ja seadmete eksport vähenes kolmandiku võrra. Suurima tarneartikli, mobiilsidevahendite väljavedu on aastataguse perioodiga võrreldes vähenenud 34% ja elektrikaablite eksport lausa 72%. Elektri- ja elektroonikakaupu veeti peamiselt Rootsi ja Soome.

Tabel 4. Kaupade väljavedu peamiste kaubagruppide järgi

	Maht (mln kr)			Osatähtsus (%)			Muut (%)	
	II kv 2008	I kv 2009	II kv 2009	II kv 2008	I kv 2009	II kv 2009	II kv 2009 / I kv 2009	II kv 2009 / II kv 2008
Toidukaubad	2 889,7	2 261,8	2 298,0	8,3	9,7	9,1	1,6	-20,5
Mineraalsed tooted	4 136,8	3 020,5	4 567,0	11,9	13,0	18,1	51,2	10,4
Keemiakaubad	2 954,6	1 845,9	2 048,4	8,5	7,9	8,1	11,0	-30,7
Garderoobikaubad	1 797,6	1 386,7	1 220,7	5,2	6,0	4,9	-12,0	-32,1
Puit, paber ja tooted	4 078,9	2 875,7	2 911,5	11,7	12,3	11,6	1,2	-28,6
Metallid ja metalltooted	4 637,7	2 225,8	2 119,1	13,3	9,6	8,4	-4,8	-54,3
Masinaid ja seadmed	7 474,0	5 349,6	4 912,7	21,5	23,0	19,5	-8,2	-34,3
Transpordivahendid	2 654,4	1 359,2	1 995,1	7,6	5,8	7,9	46,8	-24,8
Mööbel, mänguasjad, sporditarbed	2 528,4	1 965,5	2 074,7	7,3	8,4	8,2	5,6	-17,9
Muud	1 604,2	1 012,8	1 019,8	4,6	4,3	4,1	0,7	-36,4
<b>Kokku</b>	<b>34 756,4</b>	<b>23 303,5</b>	<b>25 167,1</b>	<b>100,0</b>	<b>100,0</b>	<b>100,0</b>	<b>8,0</b>	<b>-27,6</b>

Puidu ja puittoodete väljavedu kahanes miljardi krooni võrra. Puidust ehitusdetailide, vähetöödeldud puitu ning puidumassi eksporditi Soome, Rootsi, Taani, Saksamaale ja Norrassa. Toidukaupade väljavedu kahanes viiendiku võrra, kusjuures varem esikohal olnud kange alkoholi tarneid vähenesid kaks korda ja liidriksid tõusid juustu- ja kohupiimatooted, sihtriikideks Soome, Venemaa ja Itaalia. Muid toidukaupu (kala-, liha- ja piimatooted, õlu, vein jms) eksporditi lisaks eelnimetatutele Läti, Leetu, Rootsi, Saksamaale ja Ukrainasse. Metalltoodete väljavedu vähenes

poole võrra. Raudkonstruktsioone, metalljätmeid ja kuumvaltsitud terastooteid müüdi Soome, Läti, Rootsi, Türgi ja Saksamaale. Keemiakaupu (ehitus- ja remondimaterjale, karboksüülhappeid ning plasttooteid) eksporditi Venemaale, Leetu, Läti ja Soome.

Transpordivahendite väljavedu on kahanenud peamiselt seetõttu, et sõiduautode import Rootsist, Saksamaalt ja Soomest on vähenenud. Sellegipoolest hõlmab sõiduautode ja nende osade müük välismaale selle grupi ekspordist ligi poole, sihtriikideks Leedu, Läti, Saksamaa ja Venemaa. Lisaks veeti haagiseid Soome ja Rootsi ning kaubavaguneid Venemaale. Kokkupandavaid ehitisi tarniti Saksamaale ja Norrasse, mööbli ja muude tööstuskaupade eksport suundus Soome, Saksamaale, Rootsi, Norrasse ja Suurbritanniasse ning tekstiili- ja jalatsitööstuse toodang Soome, Rootsi, Läti ja Venemaale.

**Kaupade sissevedu** vähenes kõikide kaubagruppide arvestuses (vt tabel 5). Suurima panuse selleks andsid masinad-seadmed, transpordivahendid ja metalltooted, mille import kahanes poole võrra või rohkem. Masinate-seadmete import vähenes tooteliikide järgi suhteliselt ühtlaselt. Elektri- ja elektroonikatööstuse toodangut, põllutöömehhanisme ning arvuteid imporditi Soomest, Rootsist ja Saksamaalt. Transpordivahendite sisseveo vähenemist 60% võrra põhjustas peamiselt kahanenud sõiduautode import Rootsist, Saksamaalt ja Soomest. Lisaks toodi nendest riikidest Eestisse autode varuosi, traktoreid ja kaubaveoautosid ning USAst lennuk. Metalltoodete grupis imporditi peamiselt mitmesuguseid raud- ja terastooteid Soomest, Saksamaalt, Rootsist, Poolast, Lätist ja Venemaalt.

**Tabel 5. Kaupade sissevedu peamiste kaubagruppide järgi**

	Maht (mln kr)			Osatähtsus (%)			Muut (%)	
	II kv 2008	I kv 2009	II kv 2009	II kv 2008	I kv 2009	II kv 2009	II kv 2009 / I kv 2009	II kv 2009 / II kv 2008
Toidukaubad	4 389,6	3 292,7	3 684,1	9,9	12,0	13,3	11,9	-16,1
Mineraalsed tooted	6 777,7	5 166,4	5 651,8	15,2	18,8	20,4	9,4	-16,6
Keemiakaubad	5 693,6	3 857,1	4 184,8	12,8	14,0	15,1	8,5	-26,5
Garderoobikaubad	2 671,9	2 037,0	1 673,0	6,0	7,4	6,0	-17,9	-37,4
Puit, paber ja tooted	2 157,1	1 291,3	1 388,4	4,8	4,7	5,0	7,5	-35,6
Metallid ja metalltooted	5 040,6	2 220,5	2 120,8	11,3	8,1	7,6	-4,5	-57,9
Masinad ja seadmed	9 646,3	5 753,7	5 127,4	21,7	21,0	18,5	-10,9	-46,8
Transpordivahendid	5 383,2	1 647,0	2 146,6	12,1	6,0	7,7	30,3	-60,1
Mööbel, mänguasjad, sporditarbed	1 024,9	669,7	655,1	2,3	2,4	2,4	-2,2	-36,1
Muud	1 737,6	1 524,2	1 134,0	3,9	5,6	4,1	-25,6	-34,7
<b>Kokku</b>	<b>44 522,3</b>	<b>27 459,6</b>	<b>27 766,0</b>	<b>100,0</b>	<b>100,0</b>	<b>100,0</b>	<b>1,1</b>	<b>-37,6</b>

Mineraalseid tooteid, eelkõige mootorikütust nii sisetarbeks kui töötlemiseks tarniti Venemaalt ja Leedust. Kütused on alates 2005. aastast olnud Eesti impordis suurim kaubagrupp, hõlmates analüüsiperioodil mineraalsete toodete sisseveost 80% ja koguimpordist 16%. Toidukaupade sisseveos domineerisid taas kange alkohol, mida toodi Soomest, Suurbritanniast ja Prantsusmaalt, ning veinid traditsioonilistest veinimaadest Prantsusmaalt, Hispaaniast ja Tšiilist. Lisaks tarniti sealihha, suhkrut, valmistoite loomadele, šokolaadi ja muud.

Keemiakaupade impordis olid endiselt esikohal ravimid, mida toodi Leedust, Lätist, Saksamaalt, Hollandist ja Sloveeniast. Muud keemiatööstuse toodangut (plasttooted, sideaineid, süsivesinikke, autorehve jm) veeti lisaks Leedule ja Lätile sisse ka Saksamaalt, Soomest, Poolast, Hollan-

dist, Rootsist ja Venemaalt. Garderoobikaupade tarned koosnesid peamiselt jalatsitest ja valmisriietest Lätist, Soomest, Saksamaalt, Itaaliast ja Hiinast. Puittoodetest olid suurimad kaubaartiklid vähetöödeldud puit, paber ja papp ning tualett- ja majapidamis-paber, lähteriikideks Soome, Venemaa, Läti ja Rootsi. Mitmesugust sisustuskaupa (mööbel, valgustid jms) toodi Soomest, Poolast, Hiinast ja Lätist.

**Väliskaubanduse puudujääk** vähenes aastataguse perioodiga võrreldes 73% ning eelmise kvartali suhtes 37%, ulatudes 2,6 mld kroonini (vt tabel 6). Suurima puudujäägiga kaubagrupid olid keemia- ja toidukaubad ning mineraalsed tooted. Suure ülejäägiga olid puit ja puittooted ning muud tarbekaubad. Metalltoodete grupp jõudis tasakaalu ning ülejäänud kaubagruppide puudujääk vähenes oluliselt.

**Tabel 6. Väliskaubanduse saldo peamiste kaubagruppide järgi (mln kr)**

	II kv 2008	I kv 2009	II kv 2009
Toidukaubad	-1 499,9	-1 031,0	-1 386,2
Mineraalsed tooted	-2 640,9	-2 145,9	-1 084,8
Keemiakaubad	-2 739,0	-2 011,1	-2 136,4
Garderoobikaubad	-874,2	-650,3	-452,3
Puit, paber ja tooted	1 921,8	1 584,4	1 523,2
Metallid ja metalltooted	-402,9	5,4	-1,7
Masinad ja seadmed	-2 172,3	-404,1	-214,7
Transpordivahendid	-2 728,7	-287,8	-151,5
Mööbel, mänguasjad, sporditarbed	1 503,6	1 295,9	1 419,6
Muud	-133,4	-511,4	-114,2
<b>Kokku</b>	<b>-9 765,9</b>	<b>-4 156,1</b>	<b>-2 599,0</b>

**Riikide ühenduste** järgi vähenes kaupade **väljavedu** kõikidesse riigigruppidesse, seejuures Euroopa Liidu ja SRÜ riikidesse kolmandiku võrra (vt tabel 7). Suurimat mõju kaubaekspordi kahanemisele avaldasid Euroopa Liidu riigid ja neist enim Soome ning Rootsi. Ekspordipartnerite esireas olid Soome, Rootsi, Läti, Venemaa ja USA.

**Tabel 7. Kaupade väljavedu riikide ühenduste järgi**

	Maht (mln kr)			Osatähtsus (%)			Muut (%)	
	II kv 2008	I kv 2009	II kv 2009	II kv 2008	I kv 2009	II kv 2009	II kv 2009 / I kv 2009	II kv 2009 / II kv 2008
<b>EL-27</b>	<b>24 541,4</b>	<b>16 558,3</b>	<b>17 159,5</b>	<b>70,6</b>	<b>71,1</b>	<b>68,2</b>	<b>3,6</b>	<b>-30,1</b>
Soome	6 337,4	4 481,5	4 357,0	18,2	19,2	17,3	-2,8	-31,2
Rootsi	4 903,0	3 450,9	2 987,6	14,1	14,8	11,9	-13,4	-39,1
Läti	3 191,5	2 091,2	2 383,5	9,2	9,0	9,5	14,0	-25,3
Saksamaa	1 903,2	1 484,8	1 585,4	5,5	6,4	6,3	6,8	-16,7
Leedu	1 965,5	1 085,5	1 290,0	5,7	4,7	5,1	18,8	-34,4
<b>SRÜ</b>	<b>4 109,7</b>	<b>2 486,0</b>	<b>2 805,2</b>	<b>11,8</b>	<b>10,7</b>	<b>11,1</b>	<b>12,8</b>	<b>-31,7</b>
Venemaa	3 110,4	1 928,3	2 176,9	8,9	8,3	8,6	12,9	-30,0
Ukraina	571,1	258,8	288,5	1,6	1,1	1,1	11,5	-49,5
Valgevene	200,3	128,1	170,4	0,6	0,5	0,7	33,1	-14,9
<b>Ülejäänud riigid</b>	<b>6 105,3</b>	<b>4 259,2</b>	<b>5 202,4</b>	<b>17,6</b>	<b>18,3</b>	<b>20,7</b>	<b>22,1</b>	<b>-14,8</b>
USA	2 122,8	515,7	1 703,0	6,1	2,2	6,8	230,2	-19,8
Nigeeria	253,0	517,2	1 157,8	0,7	2,2	4,6	123,9	357,6
Norra	1 327,2	706,4	773,8	3,8	3,0	3,1	9,5	-41,7
<b>Kokku</b>	<b>34 756,4</b>	<b>23 303,5</b>	<b>25 167,1</b>	<b>100,0</b>	<b>100,0</b>	<b>100,0</b>	<b>8,0</b>	<b>-27,6</b>

**Kaupade sissevedu** vähenes samuti kõikide riigigruppide arvestuses ja ka siin avaldasid suuri mõju Euroopa Liidu riigid Saksamaa, Soome ja Rootsi (vt tabel 8). Impordiriikide esiviisikus olid Soome, Leedu, Venemaa, Saksamaa ja Läti.

**Tabel 8. Kaupade sissevedu riikide ühenduste järgi\***

	Maht (mln kr)			Osatähtsus (%)			Muut (%)	
	II kv 2008	I kv 2009	II kv 2009	II kv 2008	I kv 2009	II kv 2009	II kv 2009 / I kv 2009	II kv 2009 / II kv 2008
<b>EL-27</b>	<b>36 294,1</b>	<b>20 869,6</b>	<b>21 684,8</b>	<b>81,5</b>	<b>76,0</b>	<b>78,1</b>	<b>3,9</b>	<b>-40,3</b>
Soome	6 571,1	3 798,1	3 960,8	14,8	13,8	14,3	4,3	-39,7
Leedu	4 567,4	2 470,7	3 065,0	10,3	9,0	11,0	24,1	-32,9
Saksamaa	6 391,9	2 841,4	2 721,3	14,4	10,3	9,8	-4,2	-57,4
Läti	3 357,0	2 510,2	2 470,7	7,5	9,1	8,9	-1,6	-26,4
Rootsi	4 653,7	2 307,9	2 370,2	10,5	8,4	8,5	2,7	-49,1
<b>SRÜ</b>	<b>4 840,3</b>	<b>3 928,7</b>	<b>3 284,8</b>	<b>10,9</b>	<b>14,3</b>	<b>11,8</b>	<b>-16,4</b>	<b>-32,1</b>
Venemaa	2 921,4	2 953,4	2 838,5	6,6	10,8	10,2	-3,9	-2,8
Valgevene	1 186,1	633,0	280,8	2,7	2,3	1,0	-55,6	-76,3
Ukraina	489,7	216,7	126,4	1,1	0,8	0,5	-41,6	-74,2
<b>Ülejäänud riigid</b>	<b>3 387,9</b>	<b>2 661,3</b>	<b>2 796,5</b>	<b>7,6</b>	<b>9,7</b>	<b>10,1</b>	<b>5,1</b>	<b>-17,5</b>
USA	502,5	347,3	675,8	1,1	1,3	2,4	94,6	34,5
Hiina	941,0	727,8	471,1	2,1	2,7	1,7	-35,3	-49,9
Norra	251,2	361,3	464,2	0,6	1,3	1,7	28,5	84,8
<b>Kokku</b>	<b>44 522,3</b>	<b>27 459,6</b>	<b>27 766,0</b>	<b>100,0</b>	<b>100,0</b>	<b>100,0</b>	<b>1,1</b>	<b>-37,6</b>

\* Analüüsitud lähteriigi järgi.

Negatiivne **väliskaubanduse bilanss** Euroopa Liiduga vähenes 61% ehk 7 mld krooni võrra (vt tabel 9). Suurima ülejäägiga partnerrigid olid Euroopa Liidu riikidest Rootsi, Soome ja Taani, SRÜ riikidest Ukraina ning muudest riikidest Nigeeria ja USA. Suurim kaubabilansi puudujääk oli Ees-til Leedu, Saksamaa ja Poolaga.

**Tabel 9. Väliskaubanduse saldo riikide ühenduste järgi (mln kr)**

	II kv 2008	I kv 2009	II kv 2009
EL-27	-11 752,7	-4 311,3	-4 525,3
SRÜ	-730,6	-1 442,6	-479,6
Ülejäänud riigid	2 717,4	1 597,8	2 405,9
<b>Kokku</b>	<b>-9 765,9</b>	<b>-4 156,1</b>	<b>-2 599,0</b>

## Teenused

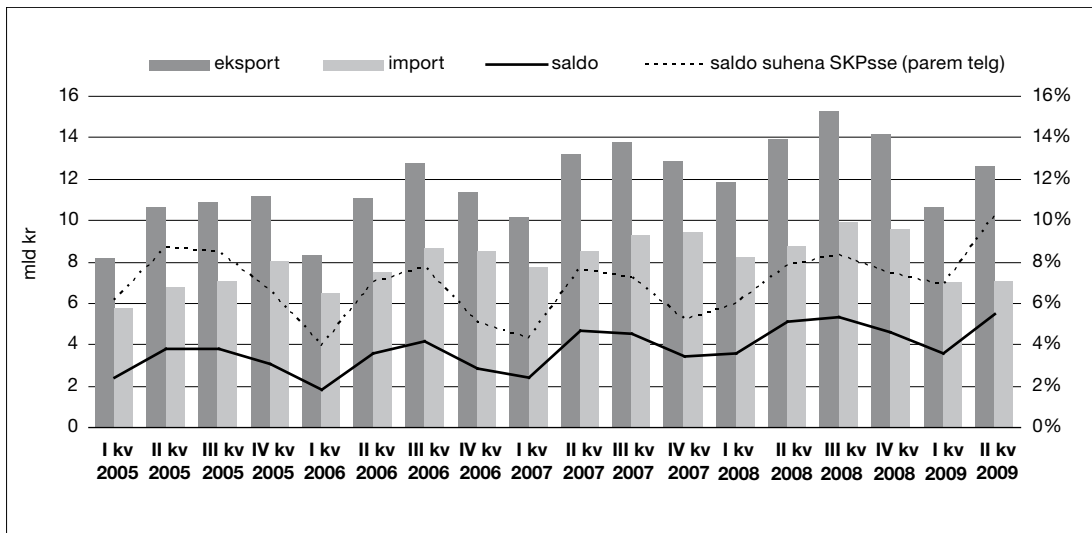
**Vaatamata majandussurutisele kasvas teenuste konto ülejääk 2009. aasta II kvartalis eelmise aasta sama perioodiga võrreldes mõnevõrra, ulatudes 5,5 mld kroonini** (vt tabelid 10 ja 11). Ülejäägi kasvu tingis peamiselt kahte olulisemat liiki teenuse – veo- ja muude teenuste – impordi kiirem kahanemine võrreldes nende ekspordiga. Märkatavalt vähenes aastaga ehitusteenuste ülejääk. Eelmise kvartaliga võrreldes suurenes teenuste netoeksport sesoonsetest teguritest tulenevalt aga poole võrra. Teenuste ülejääk suhtena SKPsse oli 10% (vt joonis 4).

**Tabel 10. Teenuste eksport ja import**

	Eksport			Import			Saldo	
	Maht (mln kr)	Muut võrreldes eelmise perioodiga (%)	Osatähtsus kaupade ja teenuste ekspordis kokku (%)	Maht (mln kr)	Muut võrreldes eelmise perioodiga (%)	Osatähtsus kaupade ja teenuste impordis kokku (%)	Maht (mln kr)	Muut võrreldes eelmise perioodiga (%)
I kv 2005	8 179,7	-8,9	27,3	5 788,3	-5,9	18,1	2 391,4	-15,6
II kv 2005	10 632,5	30,0	30,8	6 812,3	17,7	18,4	3 820,2	59,7
III kv 2005	10 911,8	2,6	29,9	7 091,5	4,1	18,2	3 820,3	0,0
IV kv 2005	11 144,4	2,1	28,4	8 044,3	13,4	18,6	3 100,1	-18,9
<b>2005 kokku</b>	<b>40 868,4</b>	<b>13,9</b>	<b>29,2</b>	<b>27 736,4</b>	<b>26,3</b>	<b>18,3</b>	<b>13 132,0</b>	<b>-5,6</b>
I kv 2006	8 319,5	-25,3	22,4	6 499,7	-19,2	15,3	1 819,9	-41,3
II kv 2006	11 112,3	33,6	26,2	7 516,7	15,6	15,5	3 595,6	97,6
III kv 2006	12 816,8	15,3	29,9	8 685,9	15,6	17,8	4 130,9	14,9
IV kv 2006	11 361,9	-11,4	26,7	8 547,6	-1,6	17,0	2 814,3	-31,9
<b>2006 kokku</b>	<b>43 610,5</b>	<b>6,7</b>	<b>26,4</b>	<b>31 249,9</b>	<b>12,7</b>	<b>16,4</b>	<b>12 360,7</b>	<b>-5,9</b>
I kv 2007	10 175,9	-10,4	25,3	7 777,8	-9,0	16,1	2 398,0	-14,8
II kv 2007	13 229,2	30,0	28,5	8 574,1	10,2	16,1	4 655,1	94,1
III kv 2007	13 793,0	4,3	31,4	9 270,8	8,1	18,4	4 522,2	-2,9
IV kv 2007	12 867,3	-6,7	28,0	9 447,8	1,9	17,8	3 419,5	-24,4
<b>2007 kokku</b>	<b>50 065,4</b>	<b>14,8</b>	<b>28,3</b>	<b>35 070,5</b>	<b>12,2</b>	<b>17,1</b>	<b>14 994,8</b>	<b>21,3</b>
I kv 2008	11 839,7	-8,0	27,1	8 228,9	-12,9	17,2	3 610,7	5,6
II kv 2008	13 922,4	17,6	28,4	8 789,2	6,8	17,1	5 133,2	42,2
III kv 2008	15 303,9	9,9	30,6	9 961,2	13,3	19,3	5 342,7	4,1
IV kv 2008	14 174,2	-7,4	30,7	9 591,4	-3,7	19,7	4 582,7	-14,2
<b>2008 kokku</b>	<b>55 240,2</b>	<b>10,3</b>	<b>29,3</b>	<b>36 570,7</b>	<b>4,3</b>	<b>18,3</b>	<b>18 669,3</b>	<b>24,5</b>
I kv 2009	10 642,7	-24,9	31,2	7 043,4	-26,6	21,2	3 599,3	-21,5
II kv 2009	12 604,3	18,4	33,2	7 089,2	0,7	21,1	5 515,2	53,2

**Tabel 11. Teenuste konto saldod olulisemate teenuseliikide järgi**

	Saldo (mln kr)			Osatähtsus (%)			Muut (%)	
	II kv 2008	I kv 2009	II kv 2009	II kv 2008	I kv 2009	II kv 2009	II kv 2009 / I kv 2009	II kv 2009 / II kv 2008
Veoteenused	1 785,7	1 933,0	2 172,7	34,8	53,7	39,4	12,4	21,7
Reisiteenused	1 655,7	609,3	1 604,8	32,3	16,9	29,1	163,4	-3,1
Ehitusteenused	533,8	31,1	119,7	10,4	0,9	2,2	284,9	-77,6
Arvuti- ja infoteenused	177,5	260,9	250,4	3,4	7,3	4,5	-4,0	41,1
Äriteenused	780,2	776,6	955,4	15,2	21,6	17,3	23,0	22,5
Valitsusteenused	30,5	30,3	33,5	0,6	0,8	0,6	10,6	9,8
Muud	169,8	-41,9	378,7	3,3	-1,2	6,9	1 003,8	123,0
<b>Teenused kokku</b>	<b>5 133,2</b>	<b>3 599,3</b>	<b>5 515,2</b>	<b>100,0</b>	<b>100,0</b>	<b>100,0</b>	<b>53,2</b>	<b>7,4</b>



#### Joonis 4. Teenuste konto

Teenuste eksport vähenes aastaga 10% ning puudutas peaaegu igat liiki teenuseid, v.a väiksema käibega side-, kindlustus- ning arvuti- ja infoteenused (vt tabel 12). Nii nagu teenuste koguekspordi puhul, vähenes ka teenuste import kõikide riigigruppide arvestuses (vt tabel 13). Ülejäänud riikide puhul oli ekspordi langus väiksem eelkõige madala maksumääraga riikidele osutatud teenuste (eelkõige kaubandusteenuste) mahu suurenemise tõttu. Aastaga kasvas teenuste eksport (valdavalt kasutusrent) Kasahstani enam kui kaks korda.

Tabel 12. Teenuste eksport olulisemate teenuseliikide järgi

	Maht (mln kr)			Osatähtsus (%)			Muut (%)	
	II kv 2008	I kv 2009	II kv 2009	II kv 2008	I kv 2009	II kv 2009	II kv 2009 / I kv 2009	II kv 2009 / II kv 2008
Veoteenused	5 382,9	4 239,3	4 526,8	38,6	39,8	35,9	6,8	-15,9
kaubavedu	2 575,7	1 870,3	1 874,8	18,5	17,6	14,9	0,2	-27,2
reisijatevedu	1 259,3	713,8	1 149,9	9,0	6,7	9,1	61,1	-8,7
muud veoteenused	1 547,9	1 655,2	1 502,1	11,1	15,5	11,9	-9,2	-3,0
Reisiteenused	3 478,1	2 185,6	3 356,7	25,0	20,5	26,6	53,6	-3,5
Ehitusteenused	780,3	527,0	538,7	5,6	5,0	4,3	2,2	-31,0
Arvuti- ja infoteenused	468,3	461,8	503,4	3,4	4,3	4,0	9,0	7,5
Äriteenused	2 724,1	2 354,7	2 575,8	19,6	22,1	20,4	9,4	-5,4
Valitsusteenused	134,1	122,7	124,4	1,0	1,2	1,0	1,4	-7,2
Muud	954,6	751,6	978,5	6,8	7,1	7,8	30,2	2,5
<b>Teenused kokku</b>	<b>13 922,4</b>	<b>10 642,7</b>	<b>12 604,3</b>	<b>100,0</b>	<b>100,0</b>	<b>100,0</b>	<b>18,4</b>	<b>-9,5</b>

**Tabel 13. Teenuste eksport riikide ühenduste järgi**

	Maht (mln kr)			Osatähtsus (%)			Muut (%)	
	II kv 2008	I kv 2009	II kv 2009	II kv 2008	I kv 2009	II kv 2009	II kv 2009 / I kv 2009	II kv 2009 / II kv 2008
<b>EL-27</b>	<b>10 021,2</b>	<b>7 309,5</b>	<b>9 049,3</b>	<b>72,0</b>	<b>68,7</b>	<b>71,8</b>	<b>23,8</b>	<b>-9,7</b>
Soome	4 280,2	3 032,6	3 758,0	30,7	28,5	29,8	23,9	-12,2
Rootsi	1 281,4	796,8	1 185,5	9,2	7,5	9,4	48,8	-7,5
Läti	651,8	561,7	656,9	4,7	5,3	5,2	16,9	0,8
Saksamaa	674,2	429,3	549,2	4,8	4,0	4,4	27,9	-18,5
Suurbritannia	749,8	443,5	460,8	5,4	4,2	3,7	3,9	-38,5
<b>SRÜ</b>	<b>1 806,4</b>	<b>1 484,5</b>	<b>1 558,4</b>	<b>13,0</b>	<b>13,9</b>	<b>12,4</b>	<b>5,0</b>	<b>-13,7</b>
Venemaa	1 478,7	1 045,4	1 156,4	10,6	9,8	9,2	10,6	-21,8
Kasahstan	91,6	203,0	219,6	0,7	1,9	1,7	8,2	139,7
<b>Ülejäänud riigid</b>	<b>2 094,8</b>	<b>1 848,7</b>	<b>1 996,6</b>	<b>15,0</b>	<b>17,4</b>	<b>15,8</b>	<b>8,0</b>	<b>-4,7</b>
<i>offshore</i> -piirkonnad	383,2	530,9	536,4	2,8	5,0	4,3	1,0	40,0
Šveits	482,9	505,5	492,9	3,5	4,7	3,9	-2,5	2,1
USA	437,9	278,6	346,7	3,1	2,6	2,8	24,4	-20,8
<b>Teenuste eksport kokku</b>	<b>13 922,4</b>	<b>10 642,7</b>	<b>12 604,3</b>	<b>100,0</b>	<b>100,0</b>	<b>100,0</b>	<b>18,4</b>	<b>-9,5</b>

Teenuste import kahanes aastataguse perioodiga võrreldes 19%, moodustades 7,1 mld krooni (vt tabel 14). Vähenes kõigi teenuste, v.a ehitusteenuste import. Teenuste import Euroopa Liidu riikidest vähenes enam-vähem samas tempos koguimpordiga, Euroopa Liidust osteti 76% kõikidest teenustest (vt tabel 15). Liikmesriikidest enim kahanes teenuste ost Soomest, Rootsist ja Saksamaalt. Ülejäänud riikidest osteti teenuseid veerandi võrra vähem kui aastatagusel võrdlusperioodil. Teenuste import SRÜ riikidest (peamiselt Venemaalt) kahanes 14%.

**Tabel 14. Teenuste import olulisemate teenuseliikide järgi**

	Maht (mln kr)			Osatähtsus (%)			Muut (%)	
	II kv 2008	I kv 2009	II kv 2009	II kv 2008	I kv 2009	II kv 2009	II kv 2009 / I kv 2009	II kv 2009 / II kv 2008
Veoteenused	3 597,3	2 306,4	2 354,1	40,9	32,7	33,2	2,1	-34,6
kaubavedu	2 382,6	1 557,8	1 410,0	27,1	22,1	19,9	-9,5	-40,8
reisijatevedu	309,3	233,2	301,3	3,5	3,3	4,2	29,2	-2,6
muud veoteenused	905,4	515,4	642,8	10,3	7,3	9,1	24,7	-29,0
Reisiteenused	1 822,4	1 576,3	1 751,9	20,7	22,4	24,7	11,1	-3,9
Ehitusteenused	246,5	495,8	418,9	2,8	7,0	5,9	-15,5	69,9
Arvuti- ja infoteenused	290,8	201,0	253,0	3,3	2,9	3,6	25,9	-13,0
Äriteenused	1 943,9	1 578,0	1 620,4	22,1	22,4	22,9	2,7	-16,6
Valitsusteenused	103,6	92,4	90,9	1,2	1,3	1,3	-1,6	-12,3
Muud	784,7	793,5	600,0	9,0	11,3	8,4	-24,4	-23,5
<b>Teenused kokku</b>	<b>8 789,2</b>	<b>7 043,4</b>	<b>7 089,2</b>	<b>100,0</b>	<b>100,0</b>	<b>100,0</b>	<b>0,7</b>	<b>-19,3</b>

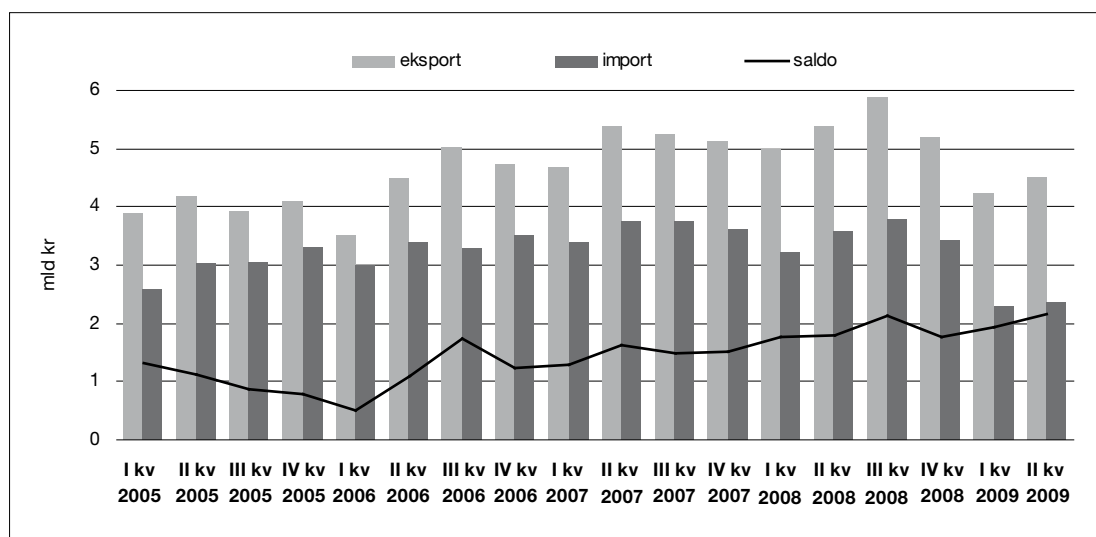


Tabel 15. Teenuste import riikide ühenduste järgi

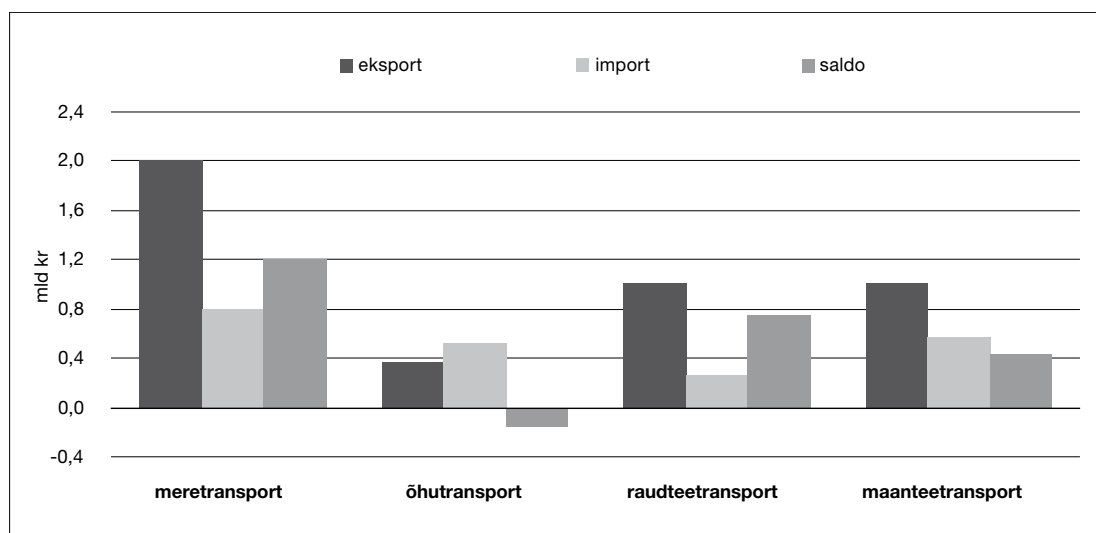
	Maht (mln kr)			Osatähtsus (%)			Muut (%)	
	II kv 2008	I kv 2009	II kv 2009	II kv 2008	I kv 2009	II kv 2009	II kv 2009 / I kv 2009	II kv 2009 / II kv 2008
<b>EL-27</b>	<b>6 815,8</b>	<b>5 301,6</b>	<b>5 402,2</b>	<b>77,5</b>	<b>75,3</b>	<b>76,2</b>	<b>1,9</b>	<b>-20,7</b>
Soome	1 216,5	863,0	957,8	13,8	12,3	13,5	11,0	-21,3
Läti	741,0	689,7	630,0	8,4	9,8	8,9	-8,7	-15,0
Saksamaa	743,8	392,9	526,2	8,5	5,6	7,4	33,9	-29,3
Rootsi	749,3	664,0	516,0	8,5	9,4	7,3	-22,3	-31,1
Taani	355,3	475,7	368,7	4,0	6,8	5,2	-22,5	3,8
<b>SRÜ</b>	<b>895,4</b>	<b>735,9</b>	<b>770,8</b>	<b>10,2</b>	<b>10,4</b>	<b>10,9</b>	<b>4,7</b>	<b>-13,9</b>
Venemaa	650,9	589,9	483,3	7,4	8,4	6,8	-18,1	-25,7
Valgevene	78,6	43,9	83,2	0,9	0,6	1,2	89,5	5,9
<b>Ülejäänud riigid</b>	<b>1 078,0</b>	<b>1 005,9</b>	<b>916,2</b>	<b>12,3</b>	<b>14,3</b>	<b>12,9</b>	<b>-8,9</b>	<b>-15,0</b>
USA	282,5	245,6	236,2	3,2	3,5	3,3	-3,8	-16,4
Norra	105,5	85,4	103,5	1,2	1,2	1,5	21,2	-1,9
Türgi	93,2	30,7	94,7	1,1	0,4	1,3	208,5	1,6
<b>Teenuste import kokku</b>	<b>8 789,2</b>	<b>7 043,4</b>	<b>7 089,2</b>	<b>100,0</b>	<b>100,0</b>	<b>100,0</b>	<b>0,7</b>	<b>-19,3</b>

**Veeteenuste saldo** hõlmas 2009. aasta II kvartalis teenuste kontost 39%, suurenedes aastaga rohkem kui 20%. Ülejäägi kasv tulenes veeteenuste impordi kiiremast vähenemisest võrreldes ekspordiga (vt joonis 5 ja tabelid 11–13). Veeteenuste käibes oli suurima osatähtsusega mere-transport, mis andis olulise panuse ka ülejäägi kujunemisse. Õhutransport oli endiselt väikese puudujäägiga.

Veeteenuste eksport kahanes aastaga 16% peamiselt kaubaveeteenuste arvel. Euroopa Liidu riikidele müüdi 64% veeteenustest, mis on ligi veerandi võrra vähem kui 2008. aasta II kvartalis (vt tabel 16). Vähemal määral kahanes eksport ülejäänud riikidesse, põhiliselt Ameerika Ühendriikidesse. Vaid SRÜsse müüdi veidi enam veeteenuseid kui eelmise aasta võrdlusperioodil.



Joonis 5. Veeteenuste konto



Joonis 6. Veeteenuste struktuur transpordiliigi järgi 2009. aasta II kvartalis

Tabel 16. Veeteenused riikide ühenduste järgi 2009. aasta II kvartalis

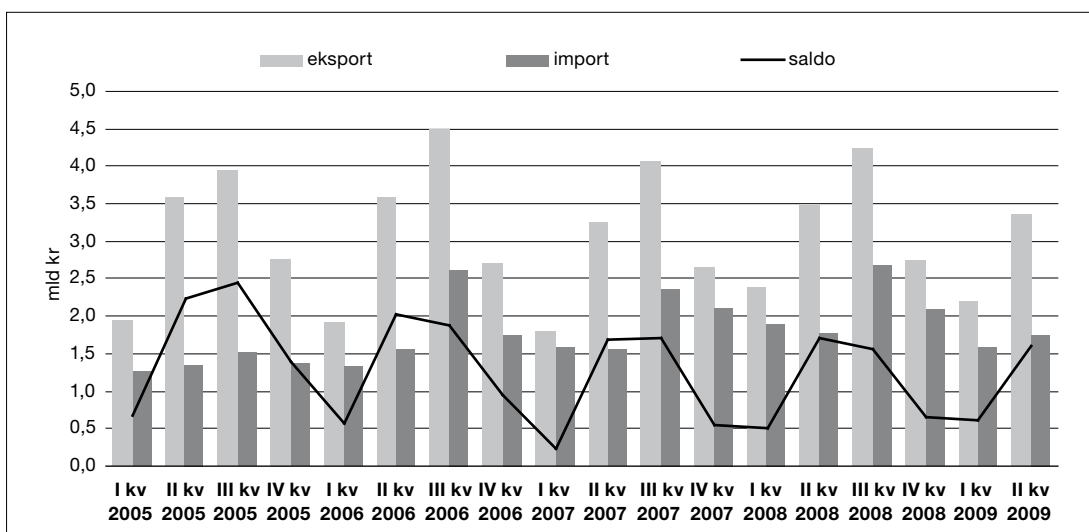
	Veeteenuste eksport				Veeteenuste import		
	Maht (mln kr)	Osa-tähtsus (%)	Muut (%), II kv 2009 / II kv 2008		Maht (mln kr)	Osa-tähtsus (%)	Muut (%), II kv 2009 / II kv 2008
<b>EL-27</b>	<b>2 894,0</b>	<b>63,9</b>	<b>-22,1</b>	<b>EL-27</b>	<b>1 748,9</b>	<b>74,3</b>	<b>-33,5</b>
Soome	1 020,9	22,6	-29,6	Soome	251,0	10,7	-16,1
Rootsi	457,8	10,1	-6,5	Saksamaa	248,1	10,5	-44,2
Saksamaa	211,8	4,7	-28,4	Läti	181,5	7,7	-27,9
Holland	209,6	4,6	6,4	Rootsi	172,3	7,3	-41,9
Läti	186,8	4,1	6,1	Leedu	167,4	7,1	-19,9
<b>SRÜ</b>	<b>678,4</b>	<b>15,0</b>	<b>2,4</b>	<b>SRÜ</b>	<b>227,2</b>	<b>9,7</b>	<b>-50,0</b>
Venemaa	626,8	13,8	2,3	Venemaa	172,6	7,3	-49,8
Ukraina	19,7	0,4	-37,3	Valgevene	25,0	1,1	-59,8
<b>Ülejäänud riigid</b>	<b>954,4</b>	<b>21,1</b>	<b>-5,0</b>	<b>Ülejäänud riigid</b>	<b>378,0</b>	<b>16,0</b>	<b>-26,5</b>
Šveits	344,4	7,6	5,1	USA	78,1	3,3	-31,8
offshore-piirkonnad	230,5	5,1	6,7	offshore-piirkonnad	55,7	2,4	-37,8
USA	143,4	3,2	-7,8	Hiina	49,9	2,1	-46,7
<b>Veeteenuste eksport kokku</b>	<b>4 526,8</b>	<b>100,0</b>	<b>-15,9</b>	<b>Veeteenuste import kokku</b>	<b>2 354,1</b>	<b>100,0</b>	<b>-34,6</b>

Veeteenuseid osteti 35% vähem kui 2008. aasta II kvartalis, eelkõige kaubaveeteenuseid ning neid toetavaid abiteenuseid. Kolmveerand veeteenustest imporditi Euroopa Liidu riikidest, kuid kolmandiku võrra vähem kui aasta tagasi. Poole võrra vähenes import SRÜst ja üle veerandi vähem osteti veeteenuseid ülejäänud riikidest, eelkõige Hiinast (vt tabelid 14 ja 16).

**Reisiteenuste** eksport ja import kahanesid eelmise aasta sama perioodiga võrreldes oluliselt vähem kui veeteenuste eksport ja import, mõlemad alla 4% (vt tabel 17). Selle tulemusena vähenes reisiteenuste ülejääk 3%. Reisiteenuste arengut mõjutab olulisel määral hooajalisus (vt joonis 7).

Tabel 17. Reisisiteenused riikide ühenduste järgi 2009. aasta II kvartalis

	Reisisiteenuste eksport				Reisisiteenuste import		
	Maht (mln kr)	Osatähtsus (%)	Muut (%), II kv 2009 / II kv 2008		Maht (mln kr)	Osatähtsus (%)	Muut (%), II kv 2009 / II kv 2008
<b>EL-27</b>	<b>2 842,2</b>	<b>84,7</b>	<b>2,7</b>	<b>EL-27</b>	<b>1 061,0</b>	<b>60,6</b>	<b>-19,0</b>
Soome	1 847,6	55,0	8,6	Soome	212,3	12,1	-11,9
Rootsi	346,9	10,3	7,7	Läti	111,3	6,4	-32,0
Suurbritannia	100,5	3,0	-9,1	Saksamaa	109,6	6,3	-19,2
Saksamaa	100,1	3,0	-39,6	Kreeka	89,2	5,1	28
<b>SRÜ</b>	<b>259,7</b>	<b>7,7</b>	<b>-5,9</b>	<b>SRÜ</b>	<b>367,9</b>	<b>21,0</b>	<b>2,5</b>
Venemaa	233,3	7,0	8,6	Venemaa	167,7	9,6	19,2
<b>Ülejäänud riigid</b>	<b>254,8</b>	<b>7,6</b>	<b>-10,8</b>	<b>Ülejäänud riigid</b>	<b>323,0</b>	<b>18,4</b>	<b>6,5</b>
Norra	74,5	2,2	-10,8	USA	64,0	3,7	19,1
USA	28,9	0,9	-70,0	Türgi	63,9	3,6	11,8
<b>Teenuste eksport kokku</b>	<b>3 356,7</b>	<b>100,0</b>	<b>-3,5</b>	<b>Teenuste import kokku</b>	<b>1 751,9</b>	<b>100,0</b>	<b>-3,9</b>



### Joonis 7. Reisisiteenuste konto

Reisisiteenuste ekspordis suurenes Euroopa Liidu riikide osatähtsus 85%ni. Eesti majutusasutustes peatus Euroopa Liidust pärit reisijaid 11% rohkem kui eelmise aasta samal perioodil, Soome kodanike arv suurenes aga seejuures minimaalselt. Reisikulutused inimese kohta on langenud.

Reisisiteenuste impordi langus oli tingitud põhiliselt lühiajalise ja ajutise välismaal töötamise võimaluse vähenemisest, mille tulemusena kahanesid ka selliste töötajate kulutused välismaal. Eestlased käisid vähem pikematel ja kulukatematel välisreisidel, reisibüroode kaudu müüdnud reisipaketite maksumus kahanes aastaga 11% ja teenindatud reisijate arv 13%. Kõige rohkem kahanes Soome ja Hispaania reise arv. Samas on interneti teel endale iseseisvalt reisiplaanide tegemine üha levinum ja eelkõige Euroopasse reistatakse üha enam Eesti turismifirmade teenuseid kasutamata. Suuremate sihtriikide arvestuses müüsid reisifirmad aastataguse perioodiga võrreldes rohkem reise Ameerika Ühendriikidesse, Türgi ja Kreekasse.

## Tulu

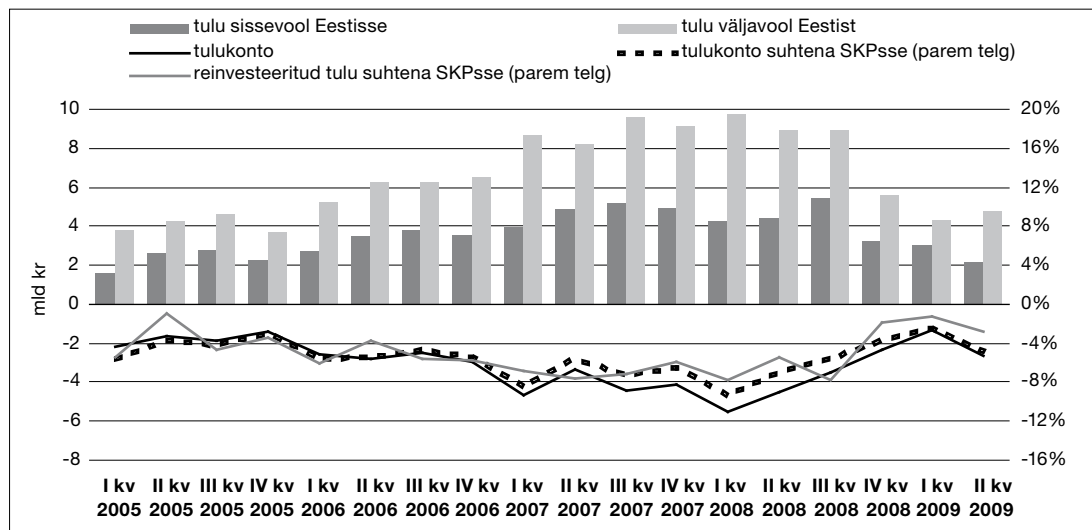
**Tulu netoväljavool kahanes aastataguse perioodiga võrreldes üle 40% ning moodustas 2009. aasta II kvartalis 2,6 mld krooni (vt tabel 18). Suhtena SKPsse oli tulukonto puudujääk 4,9%.** Netoväljavoolu vähenemist mõjutas igat liiki tulude (tööjõutulu, otse-, portfelli- ja muude investeringute tulu) puudujäägi vähenemine, eriti mis puudutab otseinvesteeringutulu (vt tabel 19). Viimase vähenemist põhjustasid suurenenud kahjumid, vähenenud kasumid ning dividendide väljavõtmine, mis omakorda kahandas reinvesteeritud tulu. Jättes tulukonto arvestusest välja reinvesteeritud tulu, mille puhul reaalset rahaliikumist ei toimu, vähenes puudujääk 1,1 mld kroonini (2% SKPst; vt joonis 8). Otseinvesteeringutulu netoväljavoolus moodustas 50% reinvesteeritud tulu. Tulu netoväljavool muudelt investeringutelt (laenudelt ja hoiustelt) vähenes aastataguse perioodiga võrreldes 37%, tööjõutulu netosissevool veerandi võrra. 2009. aasta I kvartali võrreldes suurenes tulukonto netoväljavool II kvartalis aga kaks korda; tõusu taga oli peamiselt aktsiakapitalitulu (dividendid ja reinvesteeritud tulu) netoväljavoolu kasv.

**Tabel 18. Tulu**

	Sissevool		Väljavool		Saldo	
	Maht (mln kr)	Muut võrreldes eelmise perioodiga (%)	Maht (mln kr)	Muut võrreldes eelmise perioodiga (%)	Maht (mln kr)	Muut võrreldes eelmise perioodiga (%)
I kv 2005	1 590,3	-5,7	-3 768,3	-20,8	-2 178,0	-29,1
II kv 2005	2 597,8	63,4	-4 235,6	12,4	-1 637,8	-24,8
III kv 2005	2 757,7	6,2	-4 649,6	9,8	-1 891,9	15,5
IV kv 2005	2 279,7	-17,3	-3 696,5	-20,5	-1 416,8	-25,1
<b>2005 kokku</b>	<b>9 225,5</b>	<b>68,1</b>	<b>-16 350,0</b>	<b>21,5</b>	<b>-7 124,5</b>	<b>-10,5</b>
I kv 2006	2 693,8	18,2	-5 241,3	41,8	-2 547,5	79,8
II kv 2006	3 517,7	30,6	-6 301,7	20,2	-2 784,0	9,3
III kv 2006	3 781,0	7,5	-6 251,4	-0,8	-2 470,4	-11,3
IV kv 2006	3 565,6	-5,7	-6 529,8	4,5	-2 964,2	20,0
<b>2006 kokku</b>	<b>13 558,1</b>	<b>47,0</b>	<b>-24 324,2</b>	<b>48,8</b>	<b>-10 766,1</b>	<b>51,1</b>
I kv 2007	3 981,5	11,7	-8 666,5	32,7	-4 685,0	58,1
II kv 2007	4 915,1	23,4	-8 248,2	-4,8	-3 333,1	-28,9
III kv 2007	5 207,5	5,9	-9 621,9	16,7	-4 414,4	32,4
IV kv 2007	4 989,2	-4,2	-9 131,8	-5,1	-4 142,6	-6,2
<b>2007 kokku</b>	<b>19 093,3</b>	<b>40,8</b>	<b>-35 668,4</b>	<b>46,6</b>	<b>-16 575,1</b>	<b>54,0</b>
I kv 2008	4 296,0	-13,9	-9 789,0	7,2	-5 493,0	32,6
II kv 2008	4 392,8	2,3	-8 925,9	-8,8	-4 533,1	-17,5
III kv 2008	5 452,8	24,1	-8 947,2	0,2	-3 494,4	-22,9
IV kv 2008	3 255,0	-40,3	-5 605,9	-37,3	-2 350,9	-32,7
<b>2008 kokku</b>	<b>17 396,6</b>	<b>-8,9</b>	<b>-33 268,0</b>	<b>-6,7</b>	<b>-15 871,4</b>	<b>-4,2</b>
I kv 2009	2 992,6	-8,1	-4 328,1	-22,8	-1 335,5	-43,2
II kv 2009	2 162,3	-27,7	-4 782,1	10,5	-2 619,8	96,2

Tabel 19. Tulu saldo struktuur

	Maht (mln kr)			Osatähtsus (%)			Muut (%)	
	II kv 2008	I kv 2009	II kv 2009	II kv 2008	I kv 2009	II kv 2009	II kv 2009 / I kv 2009	II kv 2009 / II kv 2008
Tööjõutulu	655,5	536,2	475,2	-14,5	-40,1	-18,1	-11,4	-27,5
Investeermistulu	-5 188,5	-1 871,7	-3 095,0	114,5	140,1	118,1	65,4	-40,3
tulu otseinvesteeringutelt	-3 907,7	-802,3	-2 260,2	86,2	60,1	86,3	181,7	-42,2
tulu aktsia- või osakapitalilt	-3 804,8	-683,8	-2 257,3	83,9	51,2	86,2	230,1	-40,7
reinvesteeritud tulu	-3 495,5	-628,4	-1 556,7	77,1	47,0	59,4	147,7	-55,5
dividendid	-309,3	-55,5	-700,6	6,8	4,2	26,7	1 162,9	126,5
tulu võlgadelt (intressid)	-102,9	-118,5	-2,9	2,3	8,9	0,1	-97,6	-97,2
tulu portfelliinvesteeringutelt	197,1	402,5	96,8	-4,3	-30,1	-3,7	-75,9	-50,9
tulu muudelt investeeringutelt	-1 477,9	-1 471,9	-931,6	32,6	110,2	35,6	-36,7	-37,0
<b>Tulukonto kokku</b>	<b>-4 533,0</b>	<b>-1 335,5</b>	<b>-2 619,8</b>	<b>100,0</b>	<b>100,0</b>	<b>100,0</b>	<b>96,2</b>	<b>-42,2</b>



Joonis 8. Tulukonto

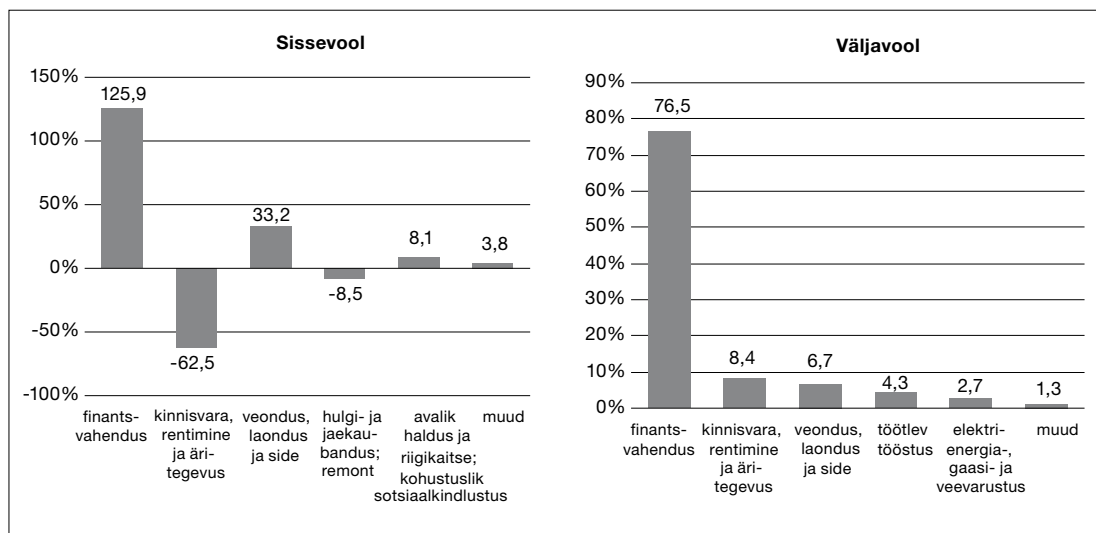
**Tulu sissevool** vähenes eelmise aasta II kvartaliga võrreldes poole võrra ning moodustas 2,2 mld krooni (vt tabel 20). Valdav osa tulu sissevoolust oli seotud Euroopa Liidu riikidega, põhiliselt Läti, Leedu ja Küprosega (vt tabel 21). SRÜ riikidest, eelkõige Ukrainast, teeniti aga kahjumeid. Tööjõutulu sissevool kahanes kogutulu sissevooluga võrreldes vähem, mistõttu selle osakaal tõusis 32%ni. 40% tööjõutulust teeniti Soomes, väiksemal määral ka Suurbritannias, Rootsis, Lätis ning Iirimaa. Residentide tulu välismaistelt investeeringutelt vähenes ligi 60%, eelkõige otseinvesteeringute osas. Residentid võtsid oma välismaistest otseinvesteeringuettevõtetest välja 1,1 mld krooni dividende, mille tulemusena kahanes reinvesteeritud tulu. Tulu välismaistelt portfelliinvesteeringutelt vähenes 40% ja muudelt investeeringutelt 63%. Investeermistulu sissevoolust laekus valdav osa Leedust, Lätist ja Küprosel. Samas saadi märkimisväärsed kahjumeid Ukrainas ja Soomes. Suurema osa investeermistulust teenisid finantsvahenduse ning väiksemas matus veonduse, laonduse ja side investorid. Kinnisvara, rentimise ja äritegevuse investorid aga teenisid välismaal kahjumeid (vt joonis 9).

**Tabel 20. Tulu sissevool Eestisse**

	Maht (mln kr)			Osatähtsus (%)			Muut (%)	
	II kv 2008	I kv 2009	II kv 2009	II kv 2008	I kv 2009	II kv 2009	II kv 2009 / I kv 2009	II kv 2009 / II kv 2008
Tööjõutulu	929,3	750,0	689,7	21,2	25,1	31,9	-8,0	-25,8
Investeeringutulu	3 463,5	2 242,6	1 472,6	78,8	74,9	68,1	-34,3	-57,5
tulu otseinvesteeringutelt	1 927,5	1 281,9	714,2	43,9	42,8	33,0	-44,3	-62,9
tulu aktsia- või osakapitalilt	1 658,1	926,1	355,0	37,7	30,9	16,4	-61,7	-78,6
reinvesteeringutulu	91,7	740,7	-707,2	2,1	24,8	-32,7	-195,5	-871,6
dividendid	1 566,4	185,3	1 062,2	35,7	6,2	49,1	473,1	-32,2
tulu võlgadelt (intressid)	269,4	355,8	359,2	6,1	11,9	16,6	1,0	33,3
tulu portfelliinvesteeringutelt	817,4	607,9	489,4	18,6	20,3	22,6	-19,5	-40,1
tulu muudelt investeeringutelt	718,6	352,7	269,0	16,4	11,8	12,4	-23,7	-62,6
<b>Tulu sissevool kokku</b>	<b>4 392,8</b>	<b>2 992,6</b>	<b>2 162,3</b>	<b>100,0</b>	<b>100,0</b>	<b>100,0</b>	<b>-27,7</b>	<b>-50,8</b>

**Tabel 21. Tulu riikide ühenduste järgi 2009. aasta II kvartalis**

	Sissevool				Väljavool		
	Maht (mln kr)	Osatähtsus (%)	Muut (%), II kv 2009 / II kv 2008		Maht (mln kr)	Osatähtsus (%)	Muut (%), II kv 2009 / II kv 2008
<b>EL-27</b>	<b>2 684,2</b>	<b>124,1</b>	<b>-33,6</b>	<b>EL-27</b>	<b>-4 569,5</b>	<b>95,6</b>	<b>-43,1</b>
Läti	788,6	36,5	-8,8	Rootsi	-2 832,9	59,2	-32,6
Leedu	638,3	29,5	-21,8	Soome	-869,0	18,2	-53,2
Küpros	522,0	24,1	-8,2	Taani	-342,5	7,2	-14,3
Saksamaa	168,6	7,8	-40,5	Läti	-134,0	2,8	285,8
<b>SRÜ</b>	<b>-634,7</b>	<b>-29,4</b>	<b>-748,4</b>	<b>SRÜ</b>	<b>-122,6</b>	<b>2,6</b>	<b>-63,9</b>
Venemaa	-34,1	-1,6	-124,6	Venemaa	-147,3	3,1	-51,2
Ukraina	-612,1	-28,3	-1370,2	Valgevene	-2,4	0,1	-78,8
<b>Ülejäänud riigid</b>	<b>112,8</b>	<b>5,2</b>	<b>-55,1</b>	<b>Ülejäänud riigid</b>	<b>-90,1</b>	<b>1,9</b>	<b>-83,8</b>
USA	48,4	2,2	-45,7	Norra	-27,4	0,6	-78,0
offshore-piirkonnad	16,3	0,8	-61,8	offshore-piirkonnad	-75,0	1,6	-48,7
<b>Tulu sissevool kokku</b>	<b>2 162,3</b>	<b>100,0</b>	<b>-50,8</b>	<b>Tulu väljavool kokku</b>	<b>-4 782,1</b>	<b>100,0</b>	<b>-43,4</b>



**Joonis 9. Investeeringutulu sisse- ja väljavool tegevusalati 2009. aasta II kvartalis**

**Tulu väljavool** kahanes aastataguse perioodiga võrreldes ligi kaks korda, moodustades 4,8 mld krooni (vt tabel 22). 96% Eestis teenitud tulust kuulus Euroopa Liidu riikide residentidele, valdavalt Rootsi ja vähemal määral Soome residentidele (vt tabel 21). Mitteresidentide Eestis teenitud tulust moodustas tööjõutulu ligi 5%, ülejäänud oli aga investeerimistulu. Investeerimistulu väljavoolust hõlmas otseinvesteeringutulu 65% ning tulu muudelt investeeringutelt 26%. Tulu Eestisse paigutatud otseinvesteeringutelt vähenes aastataguse perioodiga võrreldes poole võrra ning enam-vähem samas tempos kahanes ka tulu muudelt investeeringutelt (väljastatud laenudelt). Nagu residendist otseinvestorid, võtsid ka mitteresidentidest otseinvestorid Eestis olevatest otseinvesteeringuettevõtetest märkimisväärses mahus dividende välja (ligi 1,8 mld krooni). Eestis teenisid investeerimistulu põhiliselt Rootsi ja Soome investorid (vastavalt 59% ja 18%). Suurem osa investeerimistulust laekus finantsvahendusest (77%) ning mõnevõrra kinnisvara, rentimise ja äritegevuse, veonduse, laonduse ja side ning töötleva tööstuse valdkonnast (vt joonis 9).

**Tabel 22. Tulu väljavool Eestist**

	Maht (mln kr)			Osatähtsus (%)			Muut (%)	
	II kv 2008	I kv 2009	II kv 2009	II kv 2008	I kv 2009	II kv 2009	II kv 2009 / I kv 2009	II kv 2009 / II kv 2008
Tööjõutulu	-273,833	-213,846	-214,5	3,1	4,9	4,5	0,3	-21,7
Investeerimistulu	-8 652,0	-4 114,3	-4 567,6	96,9	95,1	95,5	11,0	-47,2
tulu otseinvesteeringutelt	-5 835,2	-2 084,2	-2 974,4	65,4	48,2	62,2	42,7	-49,0
tulu aktsia- või osakapitalilt	-5 462,9	-1 609,9	-2 612,3	61,2	37,2	54,6	62,3	-52,2
reinvesteeringutulu	-3 587,2	-1 369,1	-849,5	40,2	31,6	17,8	-38,0	-76,3
dividendid	-1 875,7	-240,8	-1 762,8	21,0	5,6	36,9	632,0	-6,0
tulu võlgadelt (intressid)	-372,3	-474,3	-362,1	4,2	11,0	7,6	-23,6	-2,7
tulu portfelliinvesteeringutelt	-620,3	-205,4	-392,6	6,9	4,7	8,2	91,1	-36,7
tulu muudelt investeeringutelt	-2 196,5	-1 824,6	-1 200,6	24,6	42,2	25,1	-34,2	-45,3
<b>Tulu väljavool kokku</b>	<b>-8 925,9</b>	<b>-4 328,1</b>	<b>-4 782,1</b>	<b>100,0</b>	<b>100,0</b>	<b>100,0</b>	<b>10,5</b>	<b>-46,4</b>

## Jooksev- ja kapitaliülekanDED<sup>3</sup>

**JooksevülekanDete konto ülejääk oli 2009. aasta II kvartalis 0,9 mld krooni** (vt tabel 23).

Eestisse saabus **jooksevülekanDEid** 1,7 mld krooni ulatuses. Valitsemissektori ülekanDED hõlmasid 0,6 mld krooni, millest pool olid Euroopa Liidu struktuurifondide eraldised ning ülejäänud mitteresidentidelt laekunud käibe-, tulu- ja sotsiaalmaksud. Muudele sektoritele laekus 1 mld krooni, millest 45% oli struktuurifondide välisabi ja 15% välismaal töötajate rahaülekanDED Eestisse. JooksevülekanDete väljavool oli 0,8 mld krooni, millest valitsussektor hõlmas 57%. Sellest omakorda 76% ehk 358 mln krooni moodustas Eesti sissemakse Euroopa Liidu eelarvesse. Muude sektorite ülekanDED välismaale ulatusid 0,3 mld kroonini ja suundusid valdavalt Euroopa Liitu (Soome, Saksamaale, Rootsi, Suurbritanniasse ja Lätti).

<sup>3</sup> Kuigi kapitaliülekanDED kuuluvad IMFi meetodika kohaselt kapitali- ja finantskonto koosseisu, on neid käesolevas analüüsis käsitletud koos jooksevülekanDetega. Euroopa Liidu struktuurifondidest Eestile osutatud välisabi jaotamine jooksev- ja kapitaliülekanDeteks ei ole selgelt eristatav ja tugineb seetõttu rahandusministeeriumi ja põllumajandusministeeriumi ning Eesti Panga ekspertide hinnangutele (vastavalt struktuurifondide sihtotstarbele).

**Tabel 23. Jooksev- ja kapitaliülekanded riikide ühenduste järgi (mln kr)**

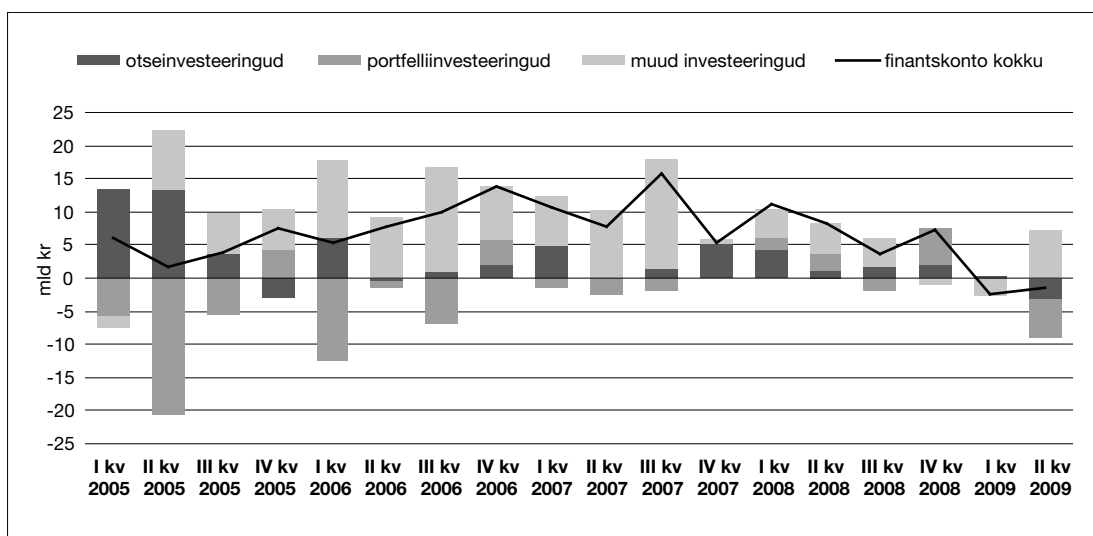
	Saadud			Makstud			Saldo		
	II kv 2008	I kv 2009	II kv 2009	II kv 2008	I kv 2009	II kv 2009	II kv 2008	I kv 2009	II kv 2009
<b>Jooksevülekanded</b>	<b>1 721,6</b>	<b>1 888,2</b>	<b>1 683,9</b>	<b>1 099,0</b>	<b>1 561,8</b>	<b>816,1</b>	<b>622,6</b>	<b>326,5</b>	<b>867,8</b>
<b>valitsemissektor</b>	<b>701,3</b>	<b>677,8</b>	<b>637,4</b>	<b>618,6</b>	<b>1 117,0</b>	<b>467,7</b>	<b>82,7</b>	<b>-439,2</b>	<b>169,7</b>
EL-27	632,8	481,6	564,9	605,1	1 056,4	423,7	27,8	-574,7	141,2
SRÜ	16,5	13,0	13,1	2,1	2,6	3,5	14,4	10,4	9,6
ülejäanud riigid	52,0	183,1	59,5	11,4	58,0	40,5	40,6	125,1	19,0
<b>muud sektorid</b>	<b>1 020,3</b>	<b>1 210,5</b>	<b>1 046,4</b>	<b>480,4</b>	<b>444,8</b>	<b>348,4</b>	<b>539,9</b>	<b>765,7</b>	<b>698,1</b>
EL-27	817,5	1 005,9	801,0	384,5	373,8	302,8	433,0	632,1	498,2
SRÜ	110,6	143,8	165,5	49,6	14,2	11,3	60,9	129,7	154,2
ülejäanud riigid	92,2	60,7	80,0	46,2	56,8	34,3	46,0	3,9	45,7
<b>Kapitaliülekanded</b>	<b>631,0</b>	<b>646,5</b>	<b>794,9</b>	<b>16,0</b>	<b>9,2</b>	<b>1,2</b>	<b>615,0</b>	<b>637,4</b>	<b>793,7</b>
valitsemissektor	167,1	451,1	565,1	0,2	0,0	0,2	166,9	451,1	564,9
muud sektorid	463,8	195,4	229,8	15,8	9,2	1,0	448,0	186,2	228,8

**Kapitaliülekannete** konto ülejääk oli 0,7 mld krooni. Eestisse tehtud kapitaliülekanded koosnesid põhiliselt Euroopa Liidu toetustest nii valitsemissektorile kui ka muudele sektoritele mitmesuguste infrastruktuuriobjektide rajamiseks.

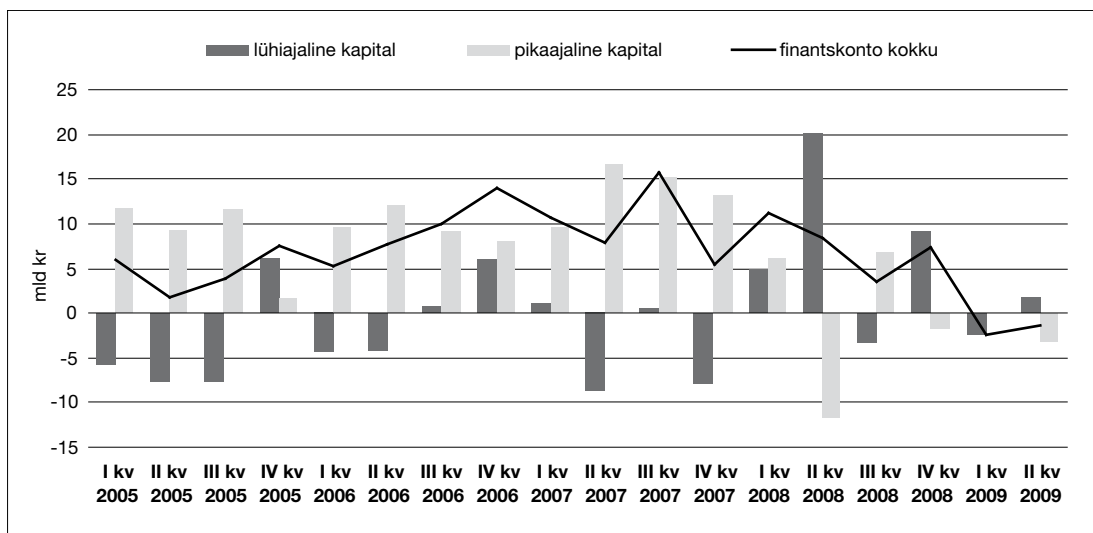


## FINANTSKONTO

2009. aasta I kvartalis alanud mõõdukas kapitali netoväljavool jätkus ka II kvartalis ning finantskonto puudujääk ulatus 1,4 mld kroonini. Kapitali netoväljavool toimus põhiliselt portfelli- ja otseinvesteeringutena, muude investeeringute puhul ületas kapitali sissevool väljavoolu. Finantskonto struktuurist annavad liikide ja tähtaegade järgi ülevaate joonised 10 ja 11.



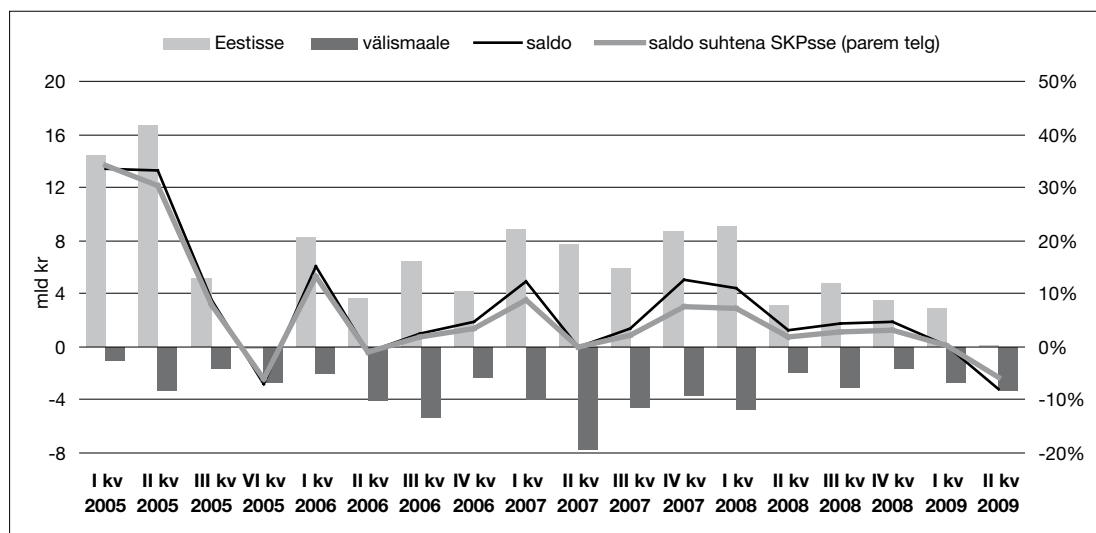
Joonis 10. Muutused välisinvesteeringukapitali voogude struktuuris



Joonis 11. Finantskonto tähtajaline struktuur

## Otseinvesteeringud

Otseinvesteeringute saldo oli 2009. aasta II kvartalis 3,2 mld krooniga miinuses. Sama perioodi finantskonto saldo miinuseks kujunes 1,4 mld krooni. Mitteresidendid töid otseinvesteeringutena Eestisse alla 100 miljoni krooni; Eesti otseinvesteeringud välismaal kasvasid 3,3 mld krooni võrra (vt joonis 12).



Joonis 12. Otseinvesteeringud

**Eestisse tehtud otseinvesteeringute** maht (alla 0,1 mld krooni) oli II kvartalis viimase 15 aasta väiksemad. Esimese kvartaliga võrreldes oli langus 2,9 mld krooni, 2008. aasta sama kvartaliga võrreldes 3,1 mld krooni ehk 39kordne. Kokku reinvesteeriti 0,8 mld krooni, mis moodustab 60% eelmise kvartali summast ning 20% aastatagusest. Enim reinvesteeriti finantsvahendusse (2,1 mld krooni ehk sama palju kui I kvartalis), oluliselt vähem aga kindlustusse (0,2 mld krooni) ja veonduse abitegevustesse (0,1 mld krooni). Teises kvartalis võeti muu äritegevuse ettevõtetest välja dividende ning selle tagajärjel oli reinvesteeritav tulu miinusega (-1,2 mld krooni). Otseinvesteeringud aktsia- ja osakapitali töid Eestisse 1,6 mld krooni. Investoreid meelitas enim ligi üks töötleva tööstuse haru, kuhu paigutati 0,7 mld krooni. Otseinvesteeringusuhetes olevate ettevõtete grupisestest võlakohustuste maht vähenes I kvartaliga võrreldes 1,1 mld krooni võrra. Grupisestest võlanõuete kasv viis Eestist välja 0,5 miljardit krooni (vt tabelid 24 ja 25).

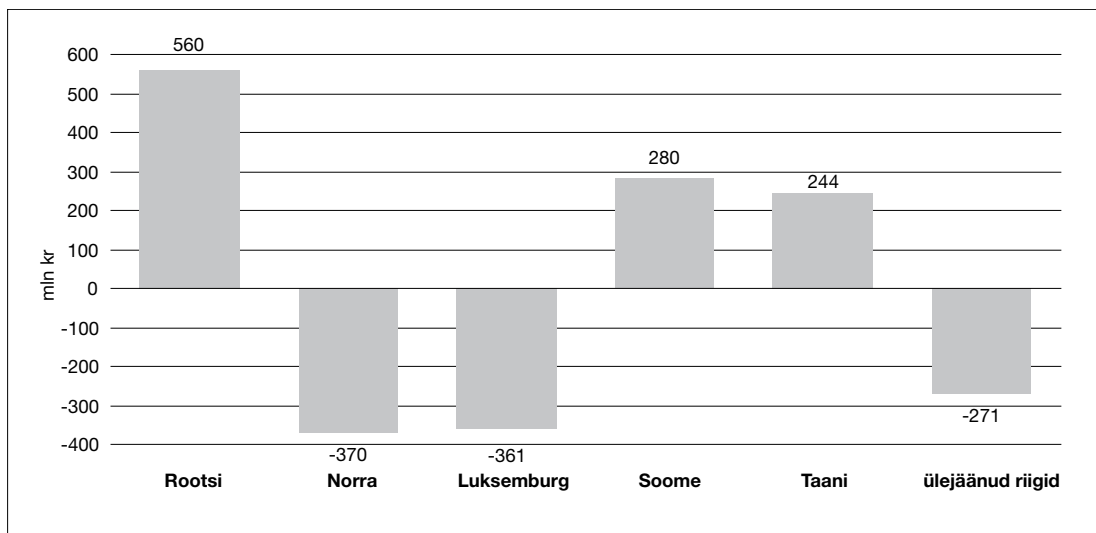
Suurim investor oli Rootsi (0,6 mld krooni) ning teisel kohal oli Soome (0,3 mld krooni). Norra ja Luksemburgi otseinvesteeringud Eestisse vähenesid mõlemal juhul 0,4 mld krooni võrra. Riikide ühenduste arvestuses oli ainsaks rahalisi vahendeid sisse toovaks investoriks Euroopa Liit, sest SRÜ ja ülejäänud riikide grupi netoinvesteeringud olid negatiivsed. Pärast pankade minekut väliskontrolli alla on peamiselt reinvesteeritud tulu tõttu olnud kvartalidest kvartalis suurimad otseinvesteeringud finantssektoris. 2009. aasta II kvartal ei olnud erand – finantsvahendusega tegelevatesse ettevõtetesse investeeriti 2,4 mld krooni, mis on 29 korda rohkem kui otseinvesteeringute kogusumma (vt joonised 13–14 ja tabel 26).

Tabel 24. Eestisse tehtud otseinvesteeringute struktuur

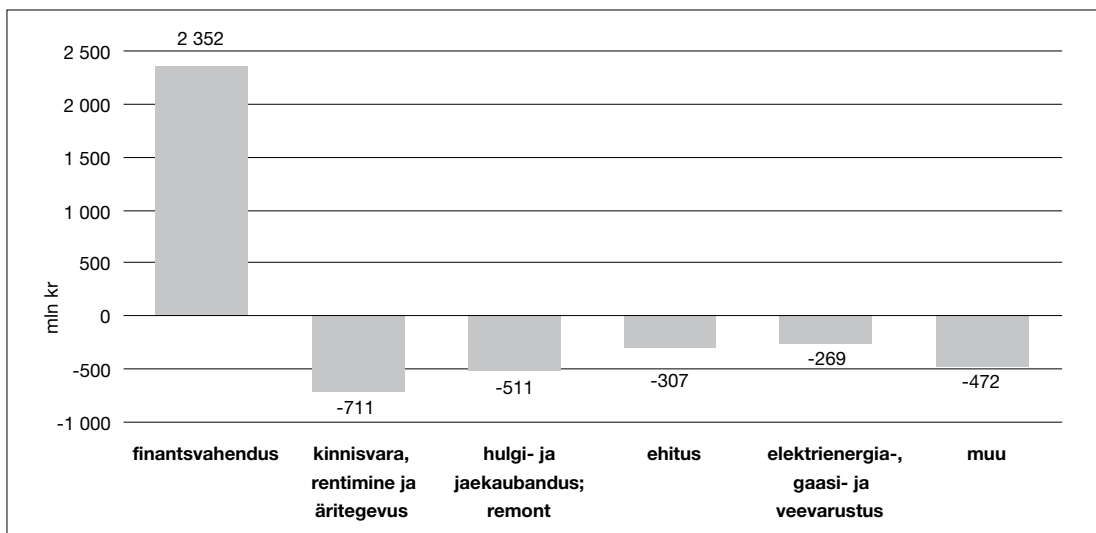
	Aksia- või osakapital		Reinvesteeringutulu		Muu kapital				Otseinvesteeringud Eestisse kokku	
	Maht (mln kr)	Osatähtsus (%)	Maht (mln kr)	Osatähtsus (%)	Nõuded		Kohustused		Maht (mln kr)	Osatähtsus (%)
					Maht (mln kr)	Osatähtsus (%)	Maht (mln kr)	Osatähtsus (%)		
I kv 2005	12 634,1	87,8	2 442,1	17,0	-875,4	-6,1	194,5	1,4	14 395,3	100,0
II kv 2005	15 099,2	90,7	826,7	5,0	-450,3	-2,7	1 176,6	7,1	16 652,3	100,0
III kv 2005	315,0	6,1	3 368,8	64,7	-679,5	-13,1	2 198,8	42,3	5 203,2	100,0
IV kv 2005	-68,8	45,9	2 248,2	-1 501,3	-8,9	5,9	-2 320,3	1 549,4	-149,8	100,0
<b>2005 kokku</b>	<b>27 979,5</b>	<b>77,5</b>	<b>8 885,8</b>	<b>24,6</b>	<b>-2 014,0</b>	<b>-5,6</b>	<b>1 249,7</b>	<b>3,5</b>	<b>36 101,0</b>	<b>100,0</b>
I kv 2006	1 146,6	14,0	3 663,1	44,6	-430,1	-5,2	3 832,7	46,7	8 212,3	100,0
II kv 2006	291,8	8,1	3 064,9	85,0	-877,6	-24,3	1 127,5	31,3	3 606,7	100,0
III kv 2006	821,7	12,9	4 384,0	68,7	-680,5	-10,7	1 860,4	29,1	6 385,6	100,0
IV kv 2006	-21,5	-0,5	4 540,5	108,1	-2 475,4	-59,0	2 155,3	51,3	4 198,9	100,0
<b>2006 kokku</b>	<b>2 238,6</b>	<b>10,0</b>	<b>15 652,5</b>	<b>69,9</b>	<b>-4 463,5</b>	<b>-19,9</b>	<b>8 975,9</b>	<b>40,1</b>	<b>22 403,6</b>	<b>100,0</b>
I kv 2007	486,5	5,5	5 261,8	59,1	-486,9	-5,5	3 641,9	40,9	8 903,3	100,0
II kv 2007	2 652,2	34,2	3 661,9	47,3	-1 687,8	-21,8	3 117,6	40,3	7 743,9	100,0
III kv 2007	8,2	0,1	6 772,0	114,2	-2 116,2	-35,7	1 268,0	21,4	5 932,0	100,0
IV kv 2007	1 128,1	13,0	5 807,4	66,9	-2 215,3	-25,5	3 956,7	45,6	8 676,9	100,0
<b>2007 kokku</b>	<b>4 275,0</b>	<b>13,7</b>	<b>21 503,0</b>	<b>68,8</b>	<b>-6 506,2</b>	<b>-20,8</b>	<b>11 984,3</b>	<b>38,3</b>	<b>31 256,1</b>	<b>100,0</b>
I kv 2008	1 583,7	17,3	6 057,6	66,3	-1 199,0	-13,1	2 697,2	29,5	9 139,4	100,0
II kv 2008	471,1	14,8	3 587,2	112,8	-1 753,2	-55,1	875,8	27,5	3 180,9	100,0
III kv 2008	94,7	2,0	4 153,6	87,0	-236,4	-5,0	763,8	16,0	4 775,6	100,0
IV kv 2008	1 033,7	29,4	1 649,8	46,9	1 285,3	36,5	-452,3	-12,9	3 516,6	100,0
<b>2008 kokku</b>	<b>3 183,3</b>	<b>15,4</b>	<b>15 448,2</b>	<b>74,9</b>	<b>-1 903,4</b>	<b>-9,2</b>	<b>3 884,4</b>	<b>18,8</b>	<b>20 612,5</b>	<b>100,0</b>
I kv 2009	1 783,9	62,2	1 369,1	47,8	-591,7	-20,6	304,6	10,6	2 865,9	100,0
II kv 2009	1 618,9	1 976,7	849,5	1 037,3	-705,4	-861,4	-1 681,0	-2 052,6	81,9	100,0

Tabel 25. Laenukapitali nõuded ja kohustused välismaise otseinvesteeringu suhtes (mln kr)

	Nõuded				Kohustused			
	Pikaajalised		Lühiajalised		Pikaajalised		Lühiajalised	
	Andmine	Tagastamine	Andmine	Tagastamine	Saamine	Tagastamine	Saamine	Tagastamine
I kv 2005	315,7	162,5	431,5	213,4	1 620,1	2 118,0	1 404,3	914,8
II kv 2005	213,3	115,9	373,2	306,4	1 174,3	1 111,9	1 294,0	1 079,1
III kv 2005	336,1	81,0	688,3	340,1	2 854,9	1 080,7	1 362,4	1 158,7
IV kv 2005	409,1	143,0	797,5	553,5	2 239,7	2 581,7	950,6	1 422,9
<b>2005 kokku</b>	<b>1 274,3</b>	<b>502,5</b>	<b>2 290,6</b>	<b>1 413,4</b>	<b>7 889,0</b>	<b>6 892,3</b>	<b>5 011,4</b>	<b>4 575,5</b>
I kv 2006	410,2	85,1	690,9	674,5	5 445,0	967,8	432,9	906,1
II kv 2006	473,5	93,1	653,4	601,4	2 204,5	1 610,9	714,0	842,1
III kv 2006	317,4	62,4	709,7	458,2	3 346,8	1 482,8	1 159,8	1 021,7
IV kv 2006	919,5	368,7	1 669,8	855,2	2 320,7	2 078,4	1 812,2	623,6
<b>2006 kokku</b>	<b>2 120,5</b>	<b>609,3</b>	<b>3 723,7</b>	<b>2 589,2</b>	<b>13 317,0</b>	<b>6 139,9</b>	<b>4 119,0</b>	<b>3 393,4</b>
I kv 2007	831,9	231,4	1 024,9	1 348,3	6 412,2	2 883,7	1 201,4	925,8
II kv 2007	670,5	279,3	2 737,7	787,3	4 408,2	1 388,0	1 580,9	1 773,8
III kv 2007	1 253,3	470,6	1 614,9	421,3	2 359,5	1 867,2	3 630,0	2 565,0
IV kv 2007	1 096,1	244,4	2 595,7	1 333,2	4 850,9	3 034,8	1 726,3	1 103,9
<b>2007 kokku</b>	<b>3 851,7</b>	<b>1 225,7</b>	<b>7 973,2</b>	<b>3 890,1</b>	<b>18 030,7</b>	<b>9 173,8</b>	<b>8 138,6</b>	<b>6 368,5</b>
I kv 2008	756,7	354,8	1 424,7	1 172,9	3 670,3	2 043,2	1 930,9	1 012,0
II kv 2008	1 624,3	102,5	2 427,4	2 894,2	1 813,6	2 504,4	2 070,9	1 463,5
III kv 2008	613,6	1 219,6	2 405,3	1 405,9	4 212,5	4 633,8	3 060,9	1 693,9
IV kv 2008	488,2	853,1	2 720,5	2 652,9	4 070,2	2 784,7	5 316,5	5 167,4
<b>2008 kokku</b>	<b>3 482,9</b>	<b>2 530,1</b>	<b>8 977,8</b>	<b>8 126,0</b>	<b>13 766,8</b>	<b>11 966,1</b>	<b>12 379,2</b>	<b>9 336,8</b>
I kv 2009	483,6	130,8	2 027,8	1 537,6	3 035,7	2 068,8	2 738,5	3 209,3
II kv 2009	473,9	116,0	1 546,8	1 432,1	1 670,5	2 771,3	1 246,2	1 273,2



Joonis 13. Eestisse tehtud otseinvesteeringud riigiti 2009. aasta II kvartalis



Joonis 14. Eestisse tehtud otseinvesteeringud tegevusalati 2009. aasta II kvartalis

Tabel 26. Otseinvesteeringud Eestisse riikide ühenduste järgi

	Maht (mln kr)		Osatähtsus (%)		Muut (%)
	I kv 2009	II kv 2009	I kv 2009	II kv 2009	II kv 2009 / I kv 2009
EL-27	2 440,5	520,7	85,2	635,8	-78,7
SRÜ	51,1	-274,9	1,8	-335,7	-637,7
Ülejäänud riigid	374,3	-163,9	13,1	-200,1	-143,8
<b>Kokku</b>	<b>2 865,9</b>	<b>81,9</b>	<b>100,0</b>	<b>100,0</b>	<b>-97,1</b>

**Otseinvesteeringud välismaale** suurenesid nii eelmise kvartali kui ka aastataguse perioodiga võrreldes (vastavalt 21% ja 73%). Aktsia- ja osakapitali investeeringud katsid ligi 15% väljavoolust, väljavõtmata omanikutulu läks dividendide maksmise tõttu negatiivseks (-0,7 mld krooni). Muu kapitali nõuded suurenesid ja kohustused vähenesid, mistõttu Eestist läks välja 3,5 mld krooni. Tütar- ja sidusettevõtete laenukohustused kasvasid eelmise kvartaliga võrreldes 2,4 mld krooni võrra, millest suurema osa moodustasid pikaajalised võlgnevused. Enim laenasid tütardele finantsvahenduse ettevõtted. Eesti investorite laenukohustused välismaiste tütar- ja sidusettevõtete ees vähenesid 0,9 mld võrra (vt tabelid 27 ja 28).

Investeeringud Lätti suurenesid 2,8 mld, Leetu 0,7 mld ja Küprosele 0,6 mld krooni võrra, samas kui investeeringud Ukrainasse vähenesid 0,5 mld ja Soome 0,4 mld krooni võrra. Suurimad investorid olid finantsvahenduse (97%), veetranspordi (21%) ning masinate ja seadmete rendiga (13%) tegelevad ettevõtted. Suurem osa väljavoolust jäi Euroopa Liitu (vt tabel 29, joonised 15 ja 16).

**Tabel 27. Välismaale tehtud otseinvesteeringute struktuur**

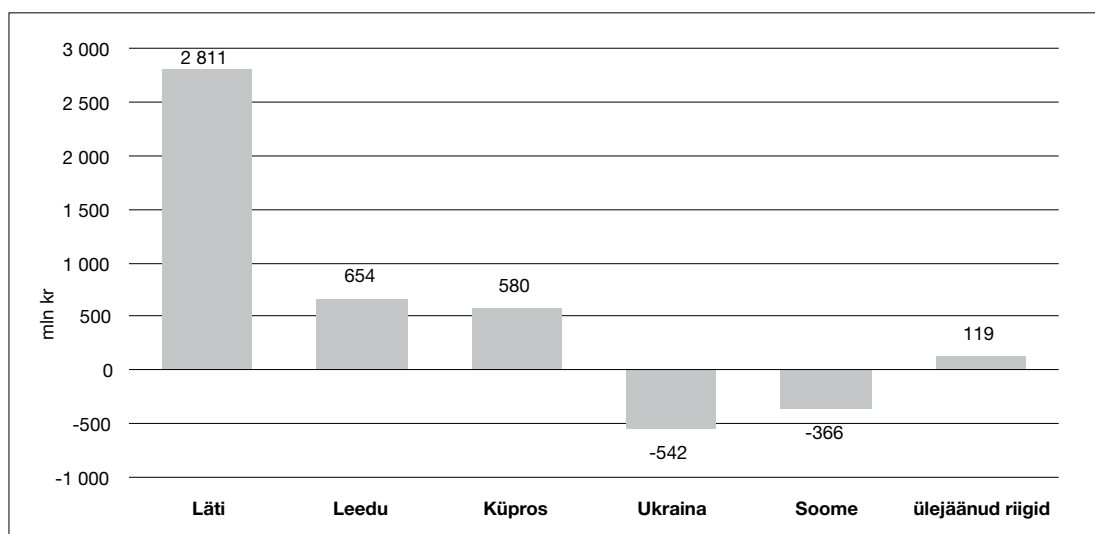
	Aktsia- või osakapital		Reinvesteeritud tulu		Muu kapital				Otseinvesteeringud välismaale kokku	
	Maht (mln kr)	Osatähtsus (%)	Maht (mln kr)	Osatähtsus (%)	Nõuded		Kohustused		Maht (mln kr)	Osatähtsus (%)
					Maht (mln kr)	Osatähtsus (%)	Maht (mln kr)	Osatähtsus (%)		
I kv 2005	-423,5	41,2	-361,8	35,2	-206,0	20,0	-37,2	3,6	-1 028,5	100,0
II kv 2005	-2 570,5	77,5	-408,8	12,3	-457,8	13,8	118,9	-3,6	-3 318,2	100,0
III kv 2005	-441,4	26,4	-1 306,7	78,2	-88,7	5,3	165,6	-9,9	-1 671,2	100,0
IV kv 2005	-1 719,9	64,1	-617,3	23,0	-389,1	14,5	44,7	-1,7	-2 681,5	100,0
<b>2005 kokku</b>	<b>-5 155,3</b>	<b>59,3</b>	<b>-2 694,6</b>	<b>31,0</b>	<b>-1 141,6</b>	<b>13,1</b>	<b>292,0</b>	<b>-3,4</b>	<b>-8 699,5</b>	<b>100,0</b>
I kv 2006	-366,6	17,6	-891,7	42,7	-856,1	41,0	27,6	-1,3	-2 087,0	100,0
II kv 2006	-2 072,3	51,3	-1 149,6	28,4	-1 059,7	26,2	238,1	-5,9	-4 043,6	100,0
III kv 2006	-2 897,8	54,0	-1 441,2	26,8	-1 404,7	26,2	373,0	-6,9	-5 370,7	100,0
IV kv 2006	-558,7	24,4	-1 362,4	59,5	-489,7	21,4	121,6	-5,3	-2 289,2	100,0
<b>2006 kokku</b>	<b>-5 895,5</b>	<b>42,8</b>	<b>-4 844,9</b>	<b>35,1</b>	<b>-3 810,3</b>	<b>27,6</b>	<b>760,3</b>	<b>-5,5</b>	<b>-13 790,4</b>	<b>100,0</b>
I kv 2007	-1 277,4	32,4	-1 566,9	39,8	-1 255,9	31,9	159,7	-4,1	-3 940,5	100,0
II kv 2007	-6 747,2	87,5	909,5	-11,8	-1 631,2	21,2	-237,8	3,1	-7 706,8	100,0
III kv 2007	-930,9	20,3	-2 397,4	52,3	-2 458,8	53,7	1 206,7	-26,3	-4 580,4	100,0
IV kv 2007	-1 368,6	37,1	-1 986,4	53,9	-657,9	17,9	328,6	-8,9	-3 684,3	100,0
<b>2007 kokku</b>	<b>-10 324,1</b>	<b>51,8</b>	<b>-5 041,3</b>	<b>25,3</b>	<b>-6 003,8</b>	<b>30,2</b>	<b>1 457,2</b>	<b>-7,3</b>	<b>-19 912,0</b>	<b>100,0</b>
I kv 2008	-968,1	20,4	-1 501,4	31,7	-2 671,7	56,4	406,9	-8,6	-4 734,3	100,0
II kv 2008	-749,1	39,8	-91,7	4,9	-89,5	4,8	-953,8	50,6	-1 884,1	100,0
III kv 2008	-488,9	16,3	799,4	-26,7	-2 842,2	94,8	-464,8	15,5	-2 996,6	100,0
IV kv 2008	-346,7	20,6	-474,6	28,2	-942,4	55,9	78,7	-4,7	-1 685,1	100,0
<b>2008 kokku</b>	<b>-2 552,8</b>	<b>22,6</b>	<b>-1 268,3</b>	<b>11,2</b>	<b>-6 545,9</b>	<b>57,9</b>	<b>-933,0</b>	<b>8,3</b>	<b>-11 300,1</b>	<b>100,0</b>
I kv 2009	-1 264,6	46,9	-740,7	27,5	-101,0	3,7	-591,8	21,9	-2 698,1	100,0
II kv 2009	-489,9	15,1	707,2	-21,7	-2 723,0	83,7	-749,0	23,0	-3 254,6	100,0

Tabel 28. Laenukapitali nõuded ja kohustused välismaise tütar-/sidusettevõtja suhtes (mln kr)

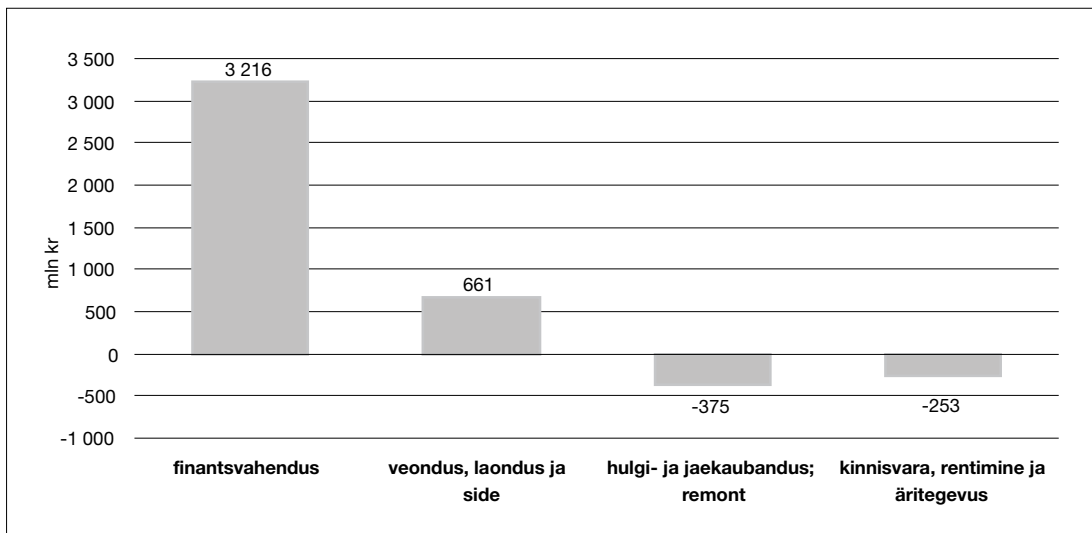
	Nõuded				Kohustused			
	Pikaajalised		Lühiajalised		Pikaajalised		Lühiajalised	
	Andmine	Tagastamine	Andmine	Tagastamine	Saamine	Tagastamine	Saamine	Tagastamine
I kv 2005	239,7	303,9	220,2	82,3	30,5	4,7	1,4	0,9
II kv 2005	378,6	195,8	649,7	312,3	29,7	2,5	2,2	7,9
III kv 2005	582,3	659,5	516,6	387,0	44,3	13,2	58,9	0,5
IV kv 2005	941,2	329,5	324,0	325,8	5,2	40,4	42,4	15,6
<b>2005 kokku</b>	<b>2 141,8</b>	<b>1 488,6</b>	<b>1 710,6</b>	<b>1 107,4</b>	<b>109,6</b>	<b>60,7</b>	<b>104,9</b>	<b>25,0</b>
I kv 2006	767,9	500,6	329,0	482,7	78,8	20,4	2,1	0,4
II kv 2006	864,7	269,7	340,9	523,4	0,6	51,4	2,9	0,4
III kv 2006	2 433,0	527,6	294,5	267,1	20,3	20,5	9,4	4,0
IV kv 2006	1 296,1	1 074,8	598,9	352,9	18,9	20,3	132,6	15,7
<b>2006 kokku</b>	<b>5 361,8</b>	<b>2 372,7</b>	<b>1 563,4</b>	<b>1 626,1</b>	<b>118,6</b>	<b>112,7</b>	<b>147,0</b>	<b>20,5</b>
I kv 2007	975,3	158,8	279,5	324,6	13,9	24,5	59,6	30,0
II kv 2007	1 447,3	954,2	623,6	273,1	2,8	56,6	163,5	8,6
III kv 2007	3 095,4	305,2	566,7	531,7	11,5	19,3	1 048,0	30,9
IV kv 2007	853,2	628,9	618,1	364,1	72,2	14,1	407,4	39,9
<b>2007 kokku</b>	<b>6 371,1</b>	<b>2 047,0</b>	<b>2 087,8</b>	<b>1 493,4</b>	<b>100,4</b>	<b>114,6</b>	<b>1 678,5</b>	<b>109,3</b>
I kv 2008	2 655,9	807,3	490,3	446,9	141,2	49,0	205,4	308,5
II kv 2008	990,8	1 788,2	557,8	284,0	28,4	67,6	54,7	414,6
III kv 2008	1 091,0	613,4	568,4	491,8	24,3	32,6	116,1	410,7
IV kv 2008	665,1	447,4	1 286,4	789,6	60,4	131,3	218,4	45,3
<b>2008 kokku</b>	<b>5 402,8</b>	<b>3 656,3</b>	<b>2 902,9</b>	<b>2 012,4</b>	<b>254,3</b>	<b>280,5</b>	<b>594,6</b>	<b>1 179,1</b>
I kv 2009	1 346,9	427,8	410,3	716,7	61,3	13,7	48,7	95,7
II kv 2009	2 751,9	510,1	533,5	344,4	15,2	33,4	52,1	902,6

Tabel 29. Otseinvesteeringud välismaale riikide ühenduste järgi

	Maht (mln kr)		Osatähtsus (%)		Muut (%)
	I kv 2009	II kv 2009	I kv 2009	II kv 2009	II kv 2009 / I kv 2009
EL-27	-2 815,1	-3 966,1	104,3	121,9	40,9
SRÜ	1,7	611,5	-0,1	-18,8	35 932,5
Ülejäänud riigid	115,3	100,0	-4,3	-3,1	-13,3
<b>Kokku</b>	<b>-2 698,1</b>	<b>-3 254,6</b>	<b>100,0</b>	<b>100,0</b>	<b>20,6</b>



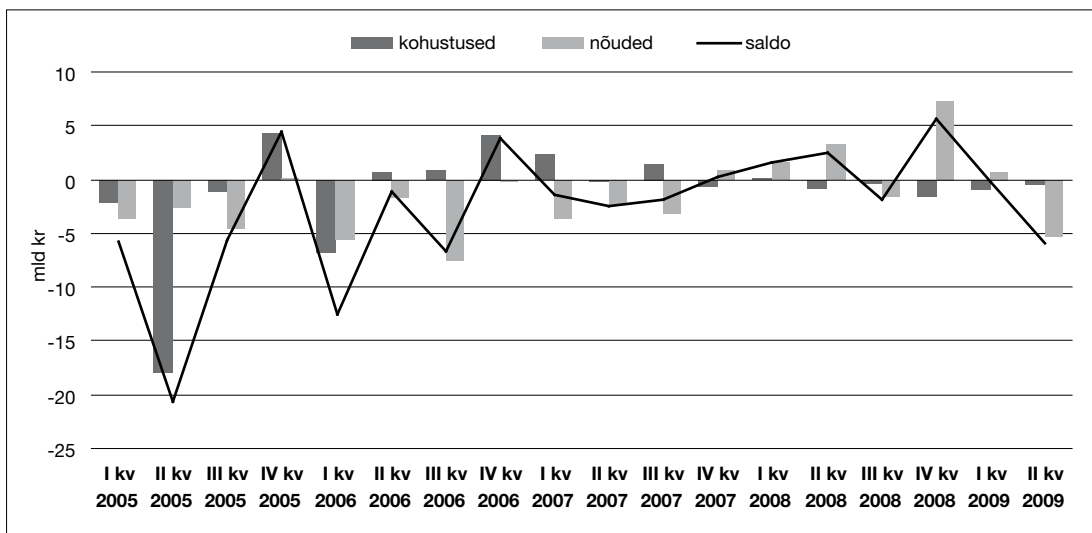
Joonis 15. Välismaale tehtud otseinvesteeringud riigiti 2009. aasta II kvartalis



Joonis 16. Välismaale tehtud otseinvesteeringud tegevusalati 2009. aasta II kvartalis

## Portfelliinvesteeringud

Portfelliinvesteeringute netoväljavool oli 2009. aasta II kvartalis 5,8 mld krooni. See tulenes peamiselt krediitiasutuste poolt välismaistesse võlaväärtpaberitesse tehtud investeeringute ja muu sektori ettevõtete poolt omandiväärtpaberitesse tehtud investeeringute suurenemisest ning mitteresidentide poolt muu sektori ettevõtete omandiväärtpaberitesse tehtud investeeringute vähenemisest (vt joonis 17 ja tabel 30).



Joonis 17. Portfelliinvesteeringud

**Tabel 30. Portfelliinvesteeringud väärtpaberi liigi ja majandussektori järgi (mln kr)**

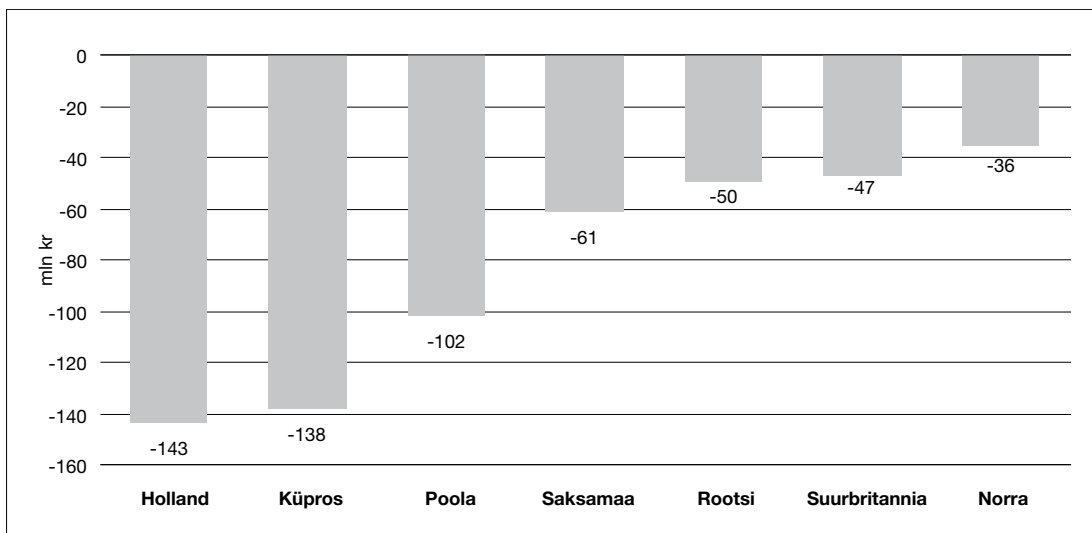
	Kohustused			Nõuded			Saldo		
	II kv 2008	I kv 2009	II kv 2009	II kv 2008	I kv 2009	II kv 2009	II kv 2008	I kv 2009	II kv 2009
<b>Omandiväärtpaberid</b>	<b>947,6</b>	<b>183,4</b>	<b>-247,3</b>	<b>-235,7</b>	<b>-410,0</b>	<b>-109,3</b>	<b>711,9</b>	<b>-226,6</b>	<b>-356,6</b>
keskpank	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
valitsemissektor	220,0	25,7	190,8	0,0	0,0	0,0	220,0	25,7	190,8
krediidiasutused	40,3	-0,4	-4,4	-18,4	3,7	0,0	21,9	3,3	-4,4
muud sektorid	687,4	158,1	-433,7	-217,3	-413,7	-109,3	470,1	-255,6	-543,0
<b>Võlaväärtpaberid</b>	<b>2 341,1</b>	<b>469,0</b>	<b>-5 149,0</b>	<b>-624,1</b>	<b>-502,0</b>	<b>-356,1</b>	<b>1 717,0</b>	<b>-33,0</b>	<b>-5 505,1</b>
keskpank	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
valitsemissektor	1 895,8	1 983,8	2 046,0	-47,4	614,9	-62,6	1 848,4	2 578,7	1 983,4
krediidiasutused	1 252,5	-1 644,3	-7 015,7	-219,7	-1 144,0	-48,4	1 032,8	-2 788,3	-7 064,1
muud sektorid	-807,3	149,6	-179,3	-357,0	27,1	-245,0	-1 164,3	176,7	-424,3
<b>Kokku</b>	<b>3 288,7</b>	<b>652,4</b>	<b>-5 396,3</b>	<b>-859,8</b>	<b>-912,0</b>	<b>-465,3</b>	<b>2 428,9</b>	<b>-259,6</b>	<b>-5 861,6</b>

**Portfelliinvesteeringute kohustused** vähenesid 2009. aasta II kvartalis 465 mln krooni võrra (vt tabel 31). Nagu I kvartalis, kahanesid ka II kvartalis nii omandi- kui ka võlaväärtpaberitega seotud kohustused (vastavalt 109 ja 356 mln krooni võrra). Mõlemal puhul vähenesid enim mittefinantsettevõtete kohustused. Erinevalt varasematest kvartalitest suurenesid aga investeerimisfondide kohustused, ühtekokku 20 mln krooni võrra. Riigiti kahanesid portfelliinvesteeringute kohustused peamiselt Euroopa Liidu riikide, eelkõige Hollandi, Küprose, Poola, Saksamaa ja Rootsi ees (vt joonis 18 ja tabel 32).

**Tabel 31. Portfelliinvesteeringute kohustuste struktuur**

	Omandiväärtpaberid		Võlaväärtpaberid		Kokku	
	Maht (mln kr)	Osatähtsus (%)	Maht (mln kr)	Osatähtsus (%)	Maht (mln kr)	Osatähtsus (%)
I kv 2005	-9 946,1	467,3	7 817,8	-367,3	-2 128,4	100,0
II kv 2005	-9 640,0	53,5	-8 371,2	46,5	-18 011,2	100,0
III kv 2005	483,6	-45,2	-1 552,4	145,2	-1 068,8	100,0
IV kv 2005	2 750,3	63,4	1 588,1	36,6	4 338,4	100,0
<b>2005 kokku</b>	<b>-16 352,2</b>	<b>96,9</b>	<b>-517,7</b>	<b>3,1</b>	<b>-16 870,0</b>	<b>100,0</b>
I kv 2006	-498,4	7,3	-6 355,5	92,7	-6 854,0	100,0
II kv 2006	499,6	79,7	127,2	20,3	626,7	100,0
III kv 2006	839,2	100,0	-0,3	0,0	839,0	100,0
IV kv 2006	2 891,5	70,2	1 227,0	29,8	4 118,5	100,0
<b>2006 kokku</b>	<b>3 731,9</b>	<b>-293,9</b>	<b>-5 001,6</b>	<b>393,9</b>	<b>-1 269,8</b>	<b>100,0</b>
I kv 2007	3 163,4	135,4	-827,7	-35,4	2 335,7	100,0
II kv 2007	910,5	-555,9	-1 074,4	655,9	-163,8	100,0
III kv 2007	812,8	59,0	565,7	41,0	1 378,5	100,0
IV kv 2007	-1 353,5	202,6	685,5	-102,6	-668,0	100,0
<b>2007 kokku</b>	<b>3 533,2</b>	<b>122,6</b>	<b>-650,9</b>	<b>-22,6</b>	<b>2 882,4</b>	<b>100,0</b>
I kv 2008	-1 007,7	-1 372,9	1 081,1	1 472,9	73,4	100,0
II kv 2008	-235,7	27,4	-624,1	72,6	-859,8	100,0
III kv 2008	-471,8	131,2	112,1	-31,2	-359,7	100,0
IV kv 2008	-1 700,1	103,7	60,9	-3,7	-1 639,2	100,0
<b>2008 kokku</b>	<b>-3 415,3</b>	<b>122,6</b>	<b>630,0</b>	<b>-22,6</b>	<b>-2 785,3</b>	<b>100,0</b>
I kv 2009	-410,0	45,0	-502,0	55,0	-912,0	100,0
II kv 2009	-109,3	23,5	-356,1	76,5	-465,3	100,0





Joonis 18. Portfelliinvesteeringute kohustuste kahanemine riigiti 2009. aasta II kvartalis

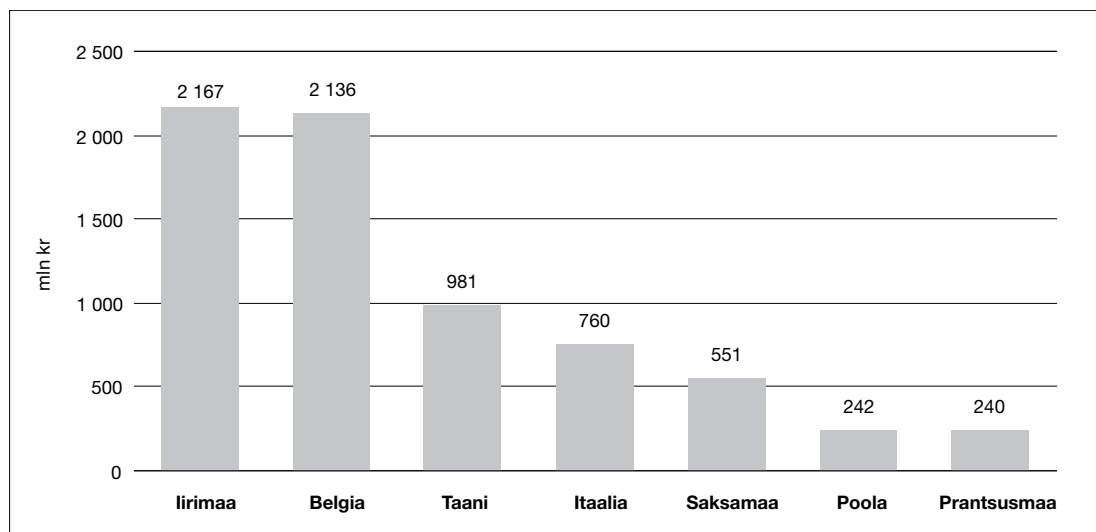
Tabel 32. Portfelliinvesteeringute struktuur riikide ühenduste järgi 2009. aasta II kvartalis

	Maht (mln kr)		Osatähtsus (%)	
	Nõuded	Kohustused	Nõuded	Kohustused
EL-27	-5 911,7	-591,0	109,6	127,0
SRÜ	78,7	9,5	-1,5	-2,0
Ülejäänud riigid	436,7	116,2	-8,1	-25,0
<b>Kokku</b>	<b>-5 396,3</b>	<b>-465,3</b>	<b>100,0</b>	<b>100,0</b>

**Portfelliinvesteeringute nõuded** kasvasid vaadeldaval perioodil 5,4 mld krooni võrra, millest omandiväärtpaberite nõuded suurenesid 247 mln ning võlaväärtpaberite nõuded 5,1 mld krooni võrra (vt tabel 33). Viimane oli tingitud krediidasutuste sektoris toimunud muutustega rahajuhtimises, kus väärtpaberitega tagatud laenutehingud mitteresidentidega asendusid investeeringutega lühiajalistesse võlakirjadesse. Ühtekokku suurenesid krediidasutuste võlaväärtpaberite nõuded 7 mld krooni võrra. Riigireservide kasutamisega jooksvate kulude katteks vähenesid jätkuvalt valitsemissektori võlaväärtpaberite nõuded, mis vaadeldaval perioodil kahanesid 2 mld krooni võrra. Riigiti suurenesid portfelliinvesteeringute nõuded peamiselt Euroopa Liidu riikide, eelkõige Iirimaa, Belgia, Taani, Itaalia, Saksamaa ja Poola suhtes (vt joonis 19 ja tabel 32).

Tabel 33. Portfelliinvesteeringute nõuete struktuur

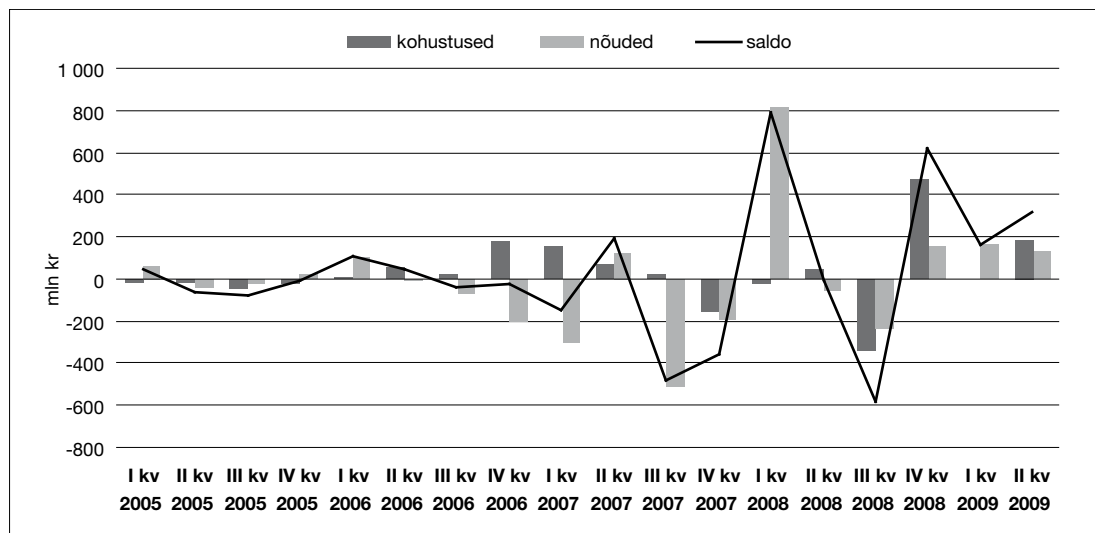
	Omandiväärtpaberid		Võlaväärtpaberid		Kokku	
	Maht (mln kr)	Osatähtsus (%)	Maht (mln kr)	Osatähtsus (%)	Maht (mln kr)	Osatähtsus (%)
I kv 2005	-1 373,5	37,2	-2 319,0	62,8	-3 692,5	100,0
II kv 2005	-1 243,1	48,3	-1 332,6	51,7	-2 575,7	100,0
III kv 2005	-1 467,8	31,8	-3 141,6	68,2	-4 609,4	100,0
IV kv 2005	-764,5	-1 289,2	823,8	1 389,2	59,3	100,0
<b>2005 kokku</b>	<b>-4 848,9</b>	<b>44,8</b>	<b>-5 969,4</b>	<b>55,2</b>	<b>-10 818,3</b>	<b>100,0</b>
I kv 2006	-1 231,6	22,0	-4 375,5	78,0	-5 607,1	100,0
II kv 2006	-1 057,9	60,9	-679,6	39,1	-1 737,5	100,0
III kv 2006	-670,7	8,9	-6 905,6	91,1	-7 576,2	100,0
IV kv 2006	-1 609,1	562,8	1 323,2	-462,8	-285,9	100,0
<b>2006 kokku</b>	<b>-4 569,3</b>	<b>30,0</b>	<b>-10 637,5</b>	<b>70,0</b>	<b>-15 206,7</b>	<b>100,0</b>
I kv 2007	-2 197,7	59,2	-1 516,6	40,8	-3 714,3	100,0
II kv 2007	-2 832,5	124,4	556,4	-24,4	-2 276,1	100,0
III kv 2007	-2 442,2	74,3	-845,1	25,7	-3 287,3	100,0
IV kv 2007	-216,4	-25,9	1 053,4	125,9	837,0	100,0
<b>2007 kokku</b>	<b>-7 688,8</b>	<b>91,1</b>	<b>-751,9</b>	<b>8,9</b>	<b>-8 440,7</b>	<b>100,0</b>
I kv 2008	1 539,9	98,0	32,1	2,0	1 572,0	100,0
II kv 2008	947,6	28,8	2 341,1	71,2	3 288,7	100,0
III kv 2008	-57,6	3,7	-1 493,5	96,3	-1 551,1	100,0
IV kv 2008	1 672,5	22,8	5 657,8	77,2	7 330,3	100,0
<b>2008 kokku</b>	<b>4 102,4</b>	<b>38,6</b>	<b>6 537,5</b>	<b>61,4</b>	<b>10 639,9</b>	<b>100,0</b>
I kv 2009	183,4	28,1	469,0	71,9	652,4	100,0
II kv 2009	-247,3	4,6	-5 149,0	95,4	-5 396,3	100,0



Joonis 19. Portfelliinvesteeringute nõuete kahanemine riigiti 2009. aasta II kvartalis

## Tuletisinstrumendid

**Tuletisinstrumentidega seotud nõuded vähenesid 2009. aasta II kvartalis 132 mln krooni võrra, mis tulenes peamiselt krediidasutuste ja muu sektori ettevõtete poolt tuletisinstrumentidesse tehtud investeeringute kahanemisest (vt joonis 20).** Riigiti vähenesid nõuded enim Rootsi ja Norra suhtes. Tuletisinstrumentidega seotud kohustused suurenesid vaadeldaval perioodil 182 mln krooni võrra. Kui krediidasutuste kohustused suurenesid 262 mln krooni võrra, siis muu sektori ettevõtete tuletisinstrumentidega seotud kohustused vähenesid 57 mln krooni võrra. Riigiti kasvasid tuletisinstrumentidega seotud kohustused põhiliselt Läti suhtes, järgnesid Rootsi ja Suurbritannia.



Joonis 20. Tuletisinstrumendid

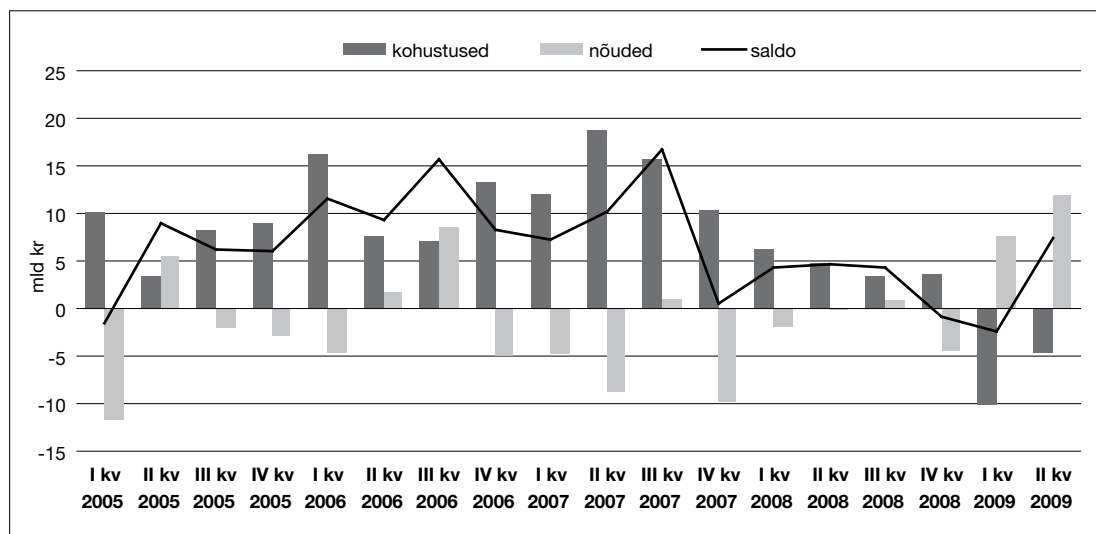
## Muud investeeringud

**Muude investeeringute netosissevool ulatus II kvartalis 7,4 mld kroonini (vt joonis 21). Netoväljavool saavutati peamiselt krediidasutuste lühiajalise kapitaliga seotud nõuete vähenemise tõttu (vt tabel 34).**

**Muude investeeringute kohustused** kahanesid kvartali jooksul 4,5 mld krooni võrra, millest krediidasutuste sularaha ja hoiustega seotud kohustused (sh pankadevahelised laenud) vähenesid 3,6 mld krooni<sup>4</sup> ning muu sektori ettevõtete kohustused 1,9 mld krooni (vt tabel 35) võrra. Krediidasutuste lühiajalised kohustused vähenesid. Muu sektori ettevõtete lühiajalise kapitaliga seotud kohustused suurenesid 976 mln krooni võrra, kuid pikaajalise kapitaliga seotud kohustused kahanesid 2,9 mld krooni võrra seoses muude finantsvahendajate laenukohustuste vähenemisega. Valitsemissektori kohustused kasvasid kokku 540 mln krooni võrra. Muud kohustused

<sup>4</sup> Alates 2008. aasta I kvartali andmetest näidatakse muudes investeeringutes pankadevahelisi laene sularaha ja hoiuste kirjel (varem pika- ja lühiajaliste laenude all). Euroala riikidele Euroopa Keskpannga kehtestatud suunise ning euroalaväliste riikide suhtes kehtiva soovitusel järgi tuleb laenude korral vahet teha laenusaaaja olemusel. Nimelt kui pankade ja mittepankade vahelised laenud muudes investeeringutes kajastuvad edasi laenude all, siis pankadevahelised laenud liigitatakse hoiuste alla.

pikaajalise kapitali vormis suurenesid 570 mln krooni võrra, kajastades seega perioodi jooksul Euroopa Liidu fondidest saadud, kuid veel kasutamata välisabi summasid. Riikide lõikes kahanesid muude investeeringute kohustused enim Rootsi ees 4,3 mld krooni, millele järgnesid Taani ja Briti Neitsisaared vastavalt 2,6 ja 1 mld krooniga (vt joonis 22 ja tabel 36).



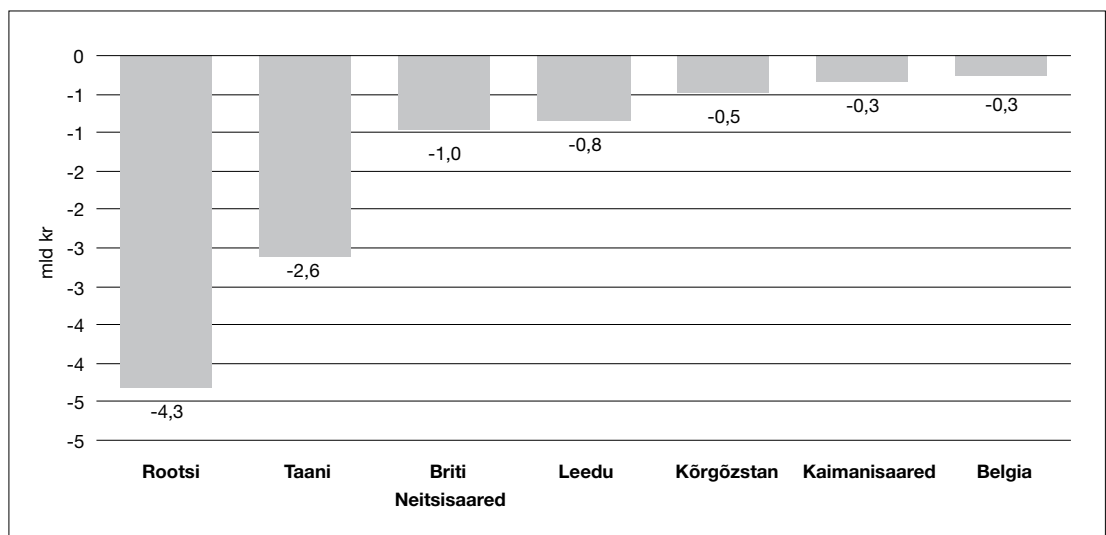
Joonis 21. Muud investeeringud

Tabel 34. Muud investeeringud tähtaja järgi (mln kr)

	Kohustused			Nõuded			Saldo		
	II kv 2008	I kv 2009	II kv 2009	II kv 2008	I kv 2009	II kv 2009	II kv 2008	I kv 2009	II kv 2009
<b>Pikaajaline kapital</b>	<b>-587,3</b>	<b>309,6</b>	<b>115,4</b>	<b>-12 443,2</b>	<b>-435,2</b>	<b>-148,6</b>	<b>-13 030,5</b>	<b>-125,6</b>	<b>-33,2</b>
keskpank	0,0	-0,5	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
valitsemissektor	0,0	-64,3	0,0	-70,0	1 842,9	539,4	-70,0	1 778,6	539,4
krediidiuasutused	-163,3	164,0	184,7	-14 346,5	-2 257,1	2 206,5	-14 509,8	-2 093,1	2 391,2
muud sektorid	-424,0	210,4	-69,3	1 973,3	-21,0	-2 894,5	1 549,3	189,4	-2 963,8
<b>Lühiajaline kapital</b>	<b>350,7</b>	<b>7 324,5</b>	<b>11 826,2</b>	<b>17 318,7</b>	<b>-9 686,2</b>	<b>-4 424,5</b>	<b>17 669,4</b>	<b>-2 361,7</b>	<b>7 401,7</b>
keskpank	0,0	0,0	0,0	-922,6	-36,4	58,0	-922,6	-36,4	58,0
valitsemissektor	293,7	108,2	391,4	0,0	1,2	1,1	293,7	109,4	392,5
krediidiuasutused	1 228,0	6 902,6	10 956,1	17 677,5	-7 192,5	-5 459,8	18 905,5	-289,9	5 496,3
muud sektorid	-1 171,0	313,7	478,7	563,8	-2 458,5	976,2	-607,2	-2 144,8	1 454,9
<b>Kokku</b>	<b>-236,6</b>	<b>7 634,3</b>	<b>11 941,7</b>	<b>4 875,6</b>	<b>-10 120,9</b>	<b>-4 574,1</b>	<b>4 639,0</b>	<b>-2 486,6</b>	<b>7 367,6</b>

Tabel 35. Muude investeeringute kohustuste struktuur

	Kaubanduskrediit		Laenud		Hoised		Muu kapital		Kokku	
	Maht (mln kr)	Osatähtsus (%)	Maht (mln kr)	Osatähtsus (%)	Maht (mln kr)	Osatähtsus (%)	Maht (mln kr)	Osatähtsus (%)	Maht (mln kr)	Osatähtsus (%)
I kv 2005	617,1	6,1	5 172,6	50,9	1 326,0	13,0	3 054,7	30,0	10 170,4	100,0
II kv 2005	1 103,9	32,2	1 515,1	44,1	2 694,0	78,5	-1 880,7	-54,8	3 432,3	100,0
III kv 2005	753,0	9,2	13 601,0	165,8	-5 790,8	-70,6	-359,3	-4,4	8 204,0	100,0
III kv 2005	-840,6	-9,4	4 387,4	49,2	4 724,1	53,0	637,7	7,2	8 908,6	100,0
<b>2005 kokku</b>	<b>1 633,4</b>	<b>5,3</b>	<b>24 676,1</b>	<b>80,3</b>	<b>2 953,3</b>	<b>9,6</b>	<b>1 452,4</b>	<b>4,7</b>	<b>30 715,3</b>	<b>100,0</b>
I kv 2006	-416,2	-2,6	9 329,1	57,5	5 605,6	34,5	1 712,7	10,6	16 231,2	100,0
II kv 2006	1 366,4	18,1	2 132,1	28,3	5 183,6	68,8	-1 149,4	-15,3	7 532,8	100,0
III kv 2006	1 731,9	24,5	384,5	5,4	5 022,7	71,0	-63,2	-0,9	7 075,9	100,0
III kv 2006	503,4	3,8	7 387,6	55,6	5 269,2	39,6	137,8	1,0	13 298,1	100,0
<b>2006 kokku</b>	<b>3 185,5</b>	<b>7,2</b>	<b>19 233,3</b>	<b>43,6</b>	<b>21 081,1</b>	<b>47,8</b>	<b>637,9</b>	<b>1,4</b>	<b>44 138,0</b>	<b>100,0</b>
I kv 2007	-813,0	-6,7	7 993,7	65,9	4 355,5	35,9	588,1	4,9	12 124,3	100,0
II kv 2007	1 803,7	9,6	15 172,6	80,4	1 359,4	7,2	529,8	2,8	18 865,5	100,0
III kv 2007	-1 035,9	-6,6	10 222,0	65,4	7 805,5	49,9	-1 356,0	-8,7	15 635,6	100,0
III kv 2007	-297,9	-2,9	4 844,1	46,7	5 355,1	51,6	474,6	4,6	10 375,9	100,0
<b>2007 kokku</b>	<b>-343,1</b>	<b>-0,6</b>	<b>38 232,4</b>	<b>67,1</b>	<b>18 875,5</b>	<b>33,1</b>	<b>236,5</b>	<b>0,4</b>	<b>57 001,3</b>	<b>100,0</b>
I kv 2008	552,0	9,0	-744,8	-12,1	4 334,5	70,6	1 999,1	32,6	6 140,8	100,0
II kv 2008	1 300,2	26,7	162,7	3,3	3 432,9	70,4	-20,1	-0,4	4 875,6	100,0
III kv 2008	756,2	22,4	2 208,5	65,4	-313,1	-9,3	725,4	21,5	3 377,0	100,0
IV kv 2008	-2 298,1	-64,4	-504,7	-14,1	7 427,5	208,0	-1 053,9	-29,5	3 570,8	100,0
<b>2008 kokku</b>	<b>310,3</b>	<b>1,7</b>	<b>1 121,7</b>	<b>6,2</b>	<b>14 881,8</b>	<b>82,8</b>	<b>1 650,5</b>	<b>9,2</b>	<b>17 964,2</b>	<b>100,0</b>
I kv 2009	-2 529,6	25,0	-34,2	0,3	-8 435,1	83,3	877,9	-8,7	-10 120,9	100,0
II kv 2009	-604,3	13,2	-1 342,7	29,4	-3 633,5	79,4	1 006,5	-22,0	-4 574,1	100,0



Joonis 22. Muude investeeringute kohustuste kahanemine riigiti 2009. aasta II kvartalis

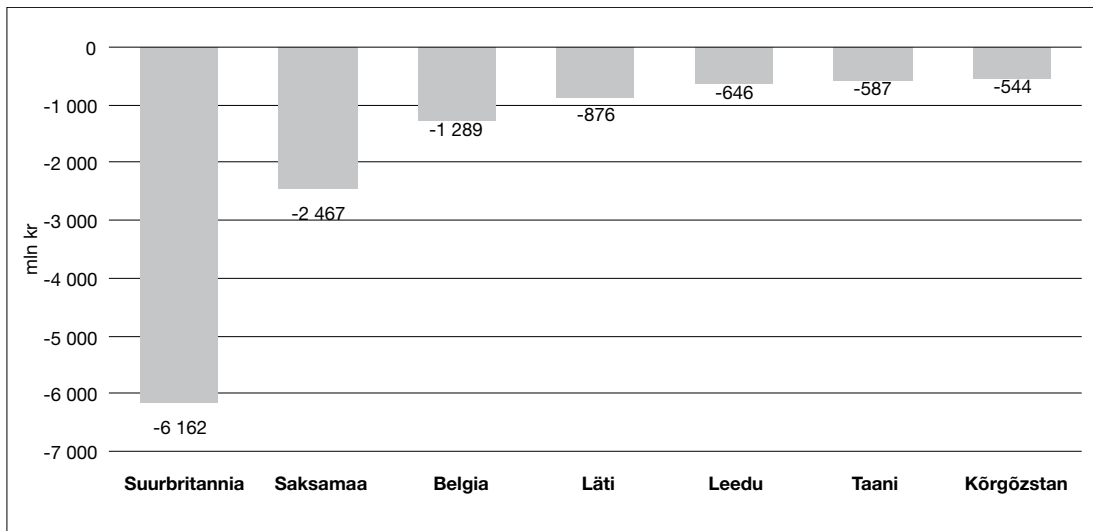
**Tabel 36. Muude investeeringute struktuur riikide ühenduste järgi 2009. aasta II kvartalis**

	Maht (mln kr)		Osatähtsus (%)	
	Nõuded	Kohustused	Nõuded	Kohustused
EL-27	12 003,9	-4 773,6	100,5	104,4
SRÜ	711,1	-242,1	6,0	5,3
Ülejäänud riigid	-773,3	441,6	-6,5	-9,7
<b>Kokku</b>	<b>11 941,7</b>	<b>-4 574,1</b>	<b>100,0</b>	<b>100,0</b>

**Muude investeeringute nõuded** vähenesid 2009. aasta II kvartalis 11,9 mld krooni võrra, millest umbes 5,8 mld krooni tulenes väärtpaperitega tagatud laenuhingute asendumisest investeeringutega lühiajalistesse võlakirjadesse (vt tabel 37). Laenukohustused vähenesid 5,9 mld ning sularaha ja hoiustega seotud nõuded 5,7 mld krooni võrra. Kaubanduskrediidiga seotud nõuded kahanesid 377 mln krooni võrra. Riigiti vähenes muu investeeringukapital peamiselt Suurbritannia, Saksamaa, Belgia ja Läti suhtes (vt joonis 23). Laenukapitali nõuetest ja kohustustest annab täpsema ülevaate tabel 38.

**Tabel 37. Muude investeeringute nõuete struktuur**

	Kaubanduskrediit		Laenud		Hoiused		Muu kapital		Kokku	
	Maht (mln kr)	Osatähtsus (%)	Maht (mln kr)	Osatähtsus (%)	Maht (mln kr)	Osatähtsus (%)	Maht (mln kr)	Osatähtsus (%)	Maht (mln kr)	Osatähtsus (%)
I kv 2005	-832,8	7,1	-2 862,2	24,2	-3 745,7	31,7	-4 365,2	37,0	-11 805,9	100,0
II kv 2005	-757,4	-13,6	-3 418,4	-61,3	5 582,9	100,1	4 170,3	74,8	5 577,4	100,0
III kv 2005	-1 488,3	72,4	1 405,9	-68,4	-2 145,3	104,3	171,2	-8,3	-2 056,5	100,0
IV kv 2005	1 121,4	-39,2	9 023,1	-315,7	-12 024,2	420,6	-978,8	34,2	-2 858,5	100,0
<b>2005 kokku</b>	<b>-1 957,1</b>	<b>17,6</b>	<b>4 148,4</b>	<b>-37,2</b>	<b>-12 332,3</b>	<b>110,7</b>	<b>-1 002,5</b>	<b>9,0</b>	<b>-11 143,5</b>	<b>100,0</b>
I kv 2006	-369,5	7,8	-2 328,7	49,2	-1 909,8	40,4	-124,3	2,6	-4 732,3	100,0
II kv 2006	-1 894,3	-108,6	1 771,7	101,5	1 272,9	73,0	594,4	34,1	1 744,7	100,0
III kv 2006	-322,1	-3,7	-614,5	-7,1	9 491,2	109,9	80,5	0,9	8 635,2	100,0
IV kv 2006	-943,0	18,5	-1 360,4	26,8	-2 569,9	50,5	-211,8	4,2	-5 085,2	100,0
<b>2006 kokku</b>	<b>-3 528,9</b>	<b>-627,5</b>	<b>-2 531,9</b>	<b>-450,2</b>	<b>6 284,4</b>	<b>1 117,4</b>	<b>338,8</b>	<b>60,2</b>	<b>562,4</b>	<b>100,0</b>
I kv 2007	-213,5	4,4	-1 136,8	23,7	-3 218,6	67,0	-235,2	4,9	-4 804,1	100,0
II kv 2007	-604,4	6,9	-5 001,2	57,0	-2 183,8	24,9	-978,4	11,2	-8 767,9	100,0
III kv 2007	-740,2	-68,7	1 273,0	118,2	-902,9	-83,8	1 447,4	134,4	1 077,2	100,0
IV kv 2007	916,6	-9,4	-5 228,3	53,4	-4 809,1	49,1	-673,9	6,9	-9 794,7	100,0
<b>2007 kokku</b>	<b>-641,5</b>	<b>2,9</b>	<b>-10 093,3</b>	<b>45,3</b>	<b>-11 114,4</b>	<b>49,9</b>	<b>-440,1</b>	<b>2,0</b>	<b>-22 289,5</b>	<b>100,0</b>
I kv 2008	-1 344,3	72,0	-2 656,6	142,2	2 185,6	-117,0	-52,7	2,8	-1 867,9	100,0
II kv 2008	-1 037,1	438,3	-542,6	229,3	1 524,4	-644,3	-181,3	76,6	-236,6	100,0
III kv 2008	-824,2	-94,1	4 000,7	456,8	-2 386,8	-272,5	86,1	9,8	875,8	100,0
IV kv 2008	1 520,8	-34,3	-2 767,8	62,4	-2 040,3	46,0	-1 145,8	25,8	-4 433,2	100,0
<b>2008 kokku</b>	<b>-1 684,8</b>	<b>29,8</b>	<b>-1 966,3</b>	<b>34,7</b>	<b>-717,1</b>	<b>12,7</b>	<b>-1 293,7</b>	<b>22,8</b>	<b>-5 661,9</b>	<b>100,0</b>
I kv 2009	1 695,2	22,2	-432,2	-5,7	7 097,9	93,0	-726,7	-9,5	7 634,3	100,0
II kv 2009	377,3	3,2	5 937,1	49,7	5 654,9	47,4	-27,5	-0,2	11 941,7	100,0



Joonis 23. Muude investeeringute nõuete vähenemine riigiti 2009. aasta II kvartalis

Tabel 38. Laenukapitali nõuded ja kohustused (mln kr)

	Nõuded			Kohustused		
	Andmine	Tagastamine	Saldo	Saamine	Tagastamine	Saldo
I kv 2005	-13 043,5	10 181,3	-2 862,2	16 454,1	-11 281,6	5 172,6
II kv 2005	-6 872,6	3 454,2	-3 418,4	23 181,1	-21 666,0	1 515,1
III kv 2005	-19 205,2	20 611,1	1 405,9	40 909,3	-27 308,3	13 601,0
IV kv 2005	-38 435,7	47 458,8	9 023,1	44 894,7	-40 507,4	4 387,4
<b>Kokku 2005</b>	<b>-77 557,0</b>	<b>81 705,4</b>	<b>4 148,4</b>	<b>125 439,2</b>	<b>-100 763,3</b>	<b>24 676,1</b>
I kv 2006	-24 363,2	22 034,6	-2 328,7	40 352,3	-31 023,2	9 329,1
II kv 2006	-5 514,4	7 286,1	1 771,7	38 397,3	-36 265,2	2 132,1
III kv 2006	-4 097,5	3 483,0	-614,5	41 859,5	-41 475,0	384,5
IV kv 2006	-42 037,4	40 677,0	-1 360,4	62 260,4	-54 872,8	7 387,6
<b>Kokku 2006</b>	<b>-76 012,5</b>	<b>73 480,7</b>	<b>-2 531,9</b>	<b>182 869,5</b>	<b>-163 636,2</b>	<b>19 233,3</b>
I kv 2007	-53 466,9	52 330,2	-1 136,8	72 446,7	-64 453,0	7 993,7
II kv 2007	-90 414,2	85 413,0	-5 001,2	96 778,5	-81 605,9	15 172,6
III kv 2007	-116 748,6	118 021,6	1 273,0	110 177,2	-99 955,3	10 222,0
IV kv 2007	-135 853,8	130 625,5	-5 228,3	84 634,6	-79 790,4	4 844,1
<b>Kokku 2007</b>	<b>-396 483,5</b>	<b>386 390,3</b>	<b>-10 093,3</b>	<b>364 037,0</b>	<b>-325 804,6</b>	<b>38 232,4</b>
I kv 2008	-14 168,5	11 511,9	-2 656,6	32 813,0	-33 557,8	-744,8
II kv 2008	-12 546,3	12 003,6	-542,6	29 475,8	-29 313,1	162,7
III kv 2008	-9 575,6	13 576,3	4 000,7	20 882,9	-18 674,4	2 208,5
IV kv 2008	-11 659,3	8 891,5	-2 767,8	20 663,1	-21 167,8	-504,7
<b>Kokku 2008</b>	<b>-47 949,7</b>	<b>45 983,3</b>	<b>-1 966,3</b>	<b>103 834,8</b>	<b>-102 713,1</b>	<b>1 121,7</b>
I kv 2009	-11 173,6	10 741,5	-432,2	14 715,5	-14 749,7	-34,2
II kv 2009	-3 223,7	9 160,8	5 937,1	12 563,7	-13 906,4	-1 342,7

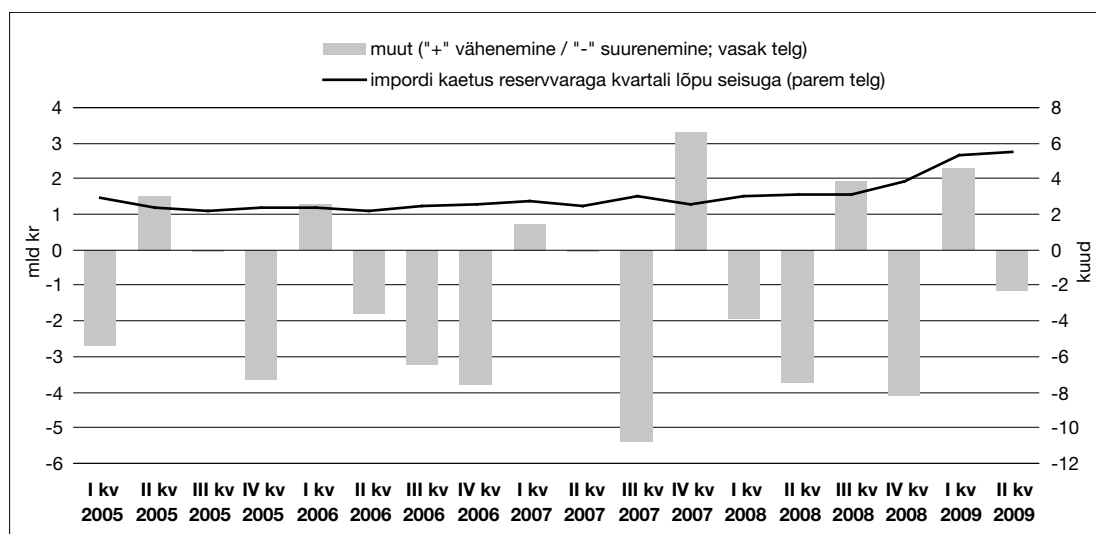
## Reservvara

**Maksebilansi reservid suurenesid II kvartali jooksul 1,2 mld krooni võrra (vt tabel 39).**

Impordi kaetus reservidega on alates 2009. aasta algusest järsult suurenenud (üle 5 kuu impordi maht on kaetud reservidega) mitte reservide kiire kasvu, vaid impordimahu märkimisväärse kaheksa- ja üheksa kuu tõttu. Impordi kaetusest reservidega annab ülevaate joonis 24.

**Tabel 39. Reservvara muutuse struktuur**

	Maht (mln kr)			Osatähtsus (%)		
	II kv 2008	I kv 2009	II kv 2009	II kv 2008	I kv 2009	II kv 2009
Kuld	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Sularaha ja hoiused	2 934,9	1 379,5	-3 873,5	-78,9	60,2	327,1
Väärtpaberid	-6 659,5	750,6	2 830,9	179,1	32,8	-239,1
omandiväärtpaberid	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
võlakirjad	-2759,5	360,0	8997,7	74,2	15,7	-759,9
rahaturuinstrumendid	-3900,0	390,7	-6166,8	104,9	17,1	520,8
Tuletisinstrumendid	-0,4	-2,0	0,9	0,0	-0,1	-0,1
Muud nõuded	6,1	162,1	-142,5	-0,2	7,1	12,0
<b>Kokku</b>	<b>-3 719,0</b>	<b>2 290,3</b>	<b>-1 184,1</b>	<b>100,0</b>	<b>100,0</b>	<b>100,0</b>



**Joonis 24. Kulla- ja välisvaluutareservide muut ja impordi kaetus reservvaraga**



# EESTI RAHVUSVAHELINE INVESTEERIMISPOSITSIOON JA KOGUVÄLISVÕLG 30. juunil 2009

**2009. aasta II kvartalis vähenesid Eestisse tehtud välisinvesteeringud 14 mld krooni võrra (3%), ulatudes 407 mld kroonini** (vt tabel 40). Neist 57% oli paigutatud finantsvahendusse, 16% kinnisvarasse, rentimisse ja äritegevusse, 8% töötlevasse tööstusse ning 7% hulgi- ja jaekaubandusse (vt tabel 41). Välisinvesteeringud pärinesid peamiselt Rootsist (36%) ja Soomest (22%). Välisinvesteeringute positsioon Eestis vähenes kolmandat kvartalit järjest ja selle põhjuseks oli valdavalt otseinvesteeringute ja muu investeeringukapitali positsioonide kahanemine.

**Tabel 40. Eesti rahvusvaheline investeerimispositsioon (mln kr)**

	31.03.2009	%	30.06.2009	%
<b>VÄLISNÕUDED (VÄLISAKTIVA)</b>	<b>231 435,4</b>	<b>100,0</b>	<b>224 553,1</b>	<b>100,0</b>
<b>Otseinvesteeringud välismaal</b>	<b>74 733,6</b>	<b>32,3</b>	<b>72 264,2</b>	<b>32,2</b>
Aktia- või osakapital ja reinvesteeritud tulu	52 778,2	22,8	46 872,5	20,9
Muu otseinvesteeringukapital	21 955,4	9,5	25 391,6	11,3
<b>Portfelliinvesteeringud</b>	<b>41 110,5</b>	<b>17,8</b>	<b>48 238,7</b>	<b>21,5</b>
Omandiväärtpaberid	12 026,8	5,2	13 904,6	6,2
Võlaväärtpaberid	29 083,7	12,6	34 334,1	15,3
Võlakirjad	20 700,2	8,9	20 959,4	9,3
Rahaturuinstrumentid	8 383,5	3,6	13 374,7	6,0
<b>Tuletisinstrumentid</b>	<b>669,5</b>	<b>0,3</b>	<b>525,5</b>	<b>0,2</b>
<b>Muud investeeringud</b>	<b>73 342,2</b>	<b>31,7</b>	<b>61 459,6</b>	<b>27,4</b>
Kaubanduskrediit	16 086,3	7,0	15 810,3	7,0
Laenud	18 320,1	7,9	12 257,6	5,5
Pikaajalised	9 708,7	4,2	9 484,8	4,2
Lühiajalised	8 611,4	3,7	2 772,8	1,2
Sularaha ja hoiused	34 380,4	14,9	28 661,8	12,8
Muud nõuded	4 555,3	2,0	4 730,0	2,1
<b>Reservvara</b>	<b>41 579,6</b>	<b>18,0</b>	<b>42 065,0</b>	<b>18,7</b>
<b>VÄLISKOHUSTUSED (VÄLIPASSIVA)</b>	<b>421 758,0</b>	<b>100,0</b>	<b>407 417,1</b>	<b>100,0</b>
<b>Otseinvesteeringud Eestis</b>	<b>177 624,1</b>	<b>42,1</b>	<b>168 562,7</b>	<b>41,4</b>
Aktia- või osakapital ja reinvesteeritud tulu	149 669,5	35,5	143 008,2	35,1
Muu otseinvesteeringukapital	27 954,6	6,6	25 554,5	6,3
<b>Portfelliinvesteeringud</b>	<b>31 479,7</b>	<b>7,5</b>	<b>31 523,6</b>	<b>7,7</b>
Omandiväärtpaberid	7 344,3	1,7	7 834,3	1,9
Võlaväärtpaberid	24 135,4	5,7	23 689,3	5,8
Võlakirjad	24 021,9	5,7	23 576,3	5,8
Rahaturuinstrumentid	113,5	0,0	113,1	0,0
<b>Tuletisinstrumentid</b>	<b>774,2</b>	<b>0,2</b>	<b>959,7</b>	<b>0,2</b>
<b>Muud investeeringud</b>	<b>211 880,0</b>	<b>50,2</b>	<b>206 371,1</b>	<b>50,7</b>
Kaubanduskrediit	12 519,3	3,0	11 826,3	2,9
Laenud	46 915,3	11,1	45 301,6	11,1
Pikaajalised	34 552,5	8,2	31 499,7	7,7
Lühiajalised	12 362,8	2,9	13 801,9	3,4
Sularaha ja hoiused	144 902,7	34,4	140 519,7	34,5
Muud kohustused	7 542,7	1,8	8 723,6	2,1
<b>NETOINVESTEERIMISPOSITSIOON</b>	<b>-190 322,6</b>		<b>-182 864,0</b>	
<b>Pikaajaline</b>	<b>-111 856,6</b>		<b>-102 788,0</b>	
<b>Lühiajaline</b>	<b>-78 466,0</b>		<b>-80 076,0</b>	

**Tabel 41. Eesti rahvusvaheline investeerimispositsioon tegevusalade ja riikide järgi (%)**

Nõuded			Kohustused		
Tegevusalad					
	31.03.2009	30.06.2009		31.03.2009	30.06.2009
Finantsvahendus	59,2	58,9	Finantsvahendus	57,7	57,0
Kinnisvara, rentimine ja äritegevus	14,2	14,4	Kinnisvara, rentimine ja äritegevus	15,4	15,5
Avalik haldus ja riigikaitse; kohustuslik sotsiaalkindlustus	7,7	6,8	Töötlev tööstus	7,5	7,6
Hulgi- ja jaekaubandus; remont	6,3	6,5	Hulgi- ja jaekaubandus; remont	7,3	7,4
Veondus, laondus ja side	5,3	5,9	Veondus, laondus ja side	4,4	4,3
Muud	7,3	7,5	Muud	7,7	8,1
Kokku	100,0	100,0	Kokku	100,0	100,0
Riigid					
	31.03.2009	30.06.2009		31.03.2009	30.06.2009
Läti	13,7	13,0	Rootsi	37,8	36,3
Leedu	11,1	10,8	Soome	20,4	21,6
Saksamaa	10,5	9,0	Suurbritannia	6,3	6,4
Soome	6,2	6,4	Taani	5,1	4,4
Prantsusmaa	5,2	6,2	Holland	3,5	3,7
Ülejäänud riigid	53,3	54,5	Ülejäänud riigid	27,0	27,6
Kokku	100,0	100,0	Kokku	100,0	100,0

**Eestisse paigutatud välisinvesteeringute positsiooni** struktuuris olulisi muutusi ei toimunud. Otseinvesteeringute osakaal langes pisut ja muu kapitali osatähtsus kasvas, moodustades vastavalt 41% ja 51%. Absoluutarvestuses vähenesid otseinvesteeringute ja muu kapitali positsioonid. **Eestisse tehtud otseinvesteeringud** vähenesid kvartali jooksul 5% ja olid 2009. aasta II kvartali lõpus 169 mld krooni. Välismaiste otseinvesteeringute puhul olid eelistatumad tegevusalad finantsvahendus (33%), kinnisvara, rentimine ja äritegevus (27%), töötlev tööstus (15%) ning hulgi- ja jaekaubandus (12%; vt tabel 42). Eestisse paigutasid otseinvesteeringuid põhiliselt Rootsi (38%) ja Soome (24%) investorid, väiksemas mahu ka Hollandi, Venemaa ja Taani investorid.

**Tabel 42. Otseinvesteeringupositsioon tegevusalade ja riikide järgi (%)**

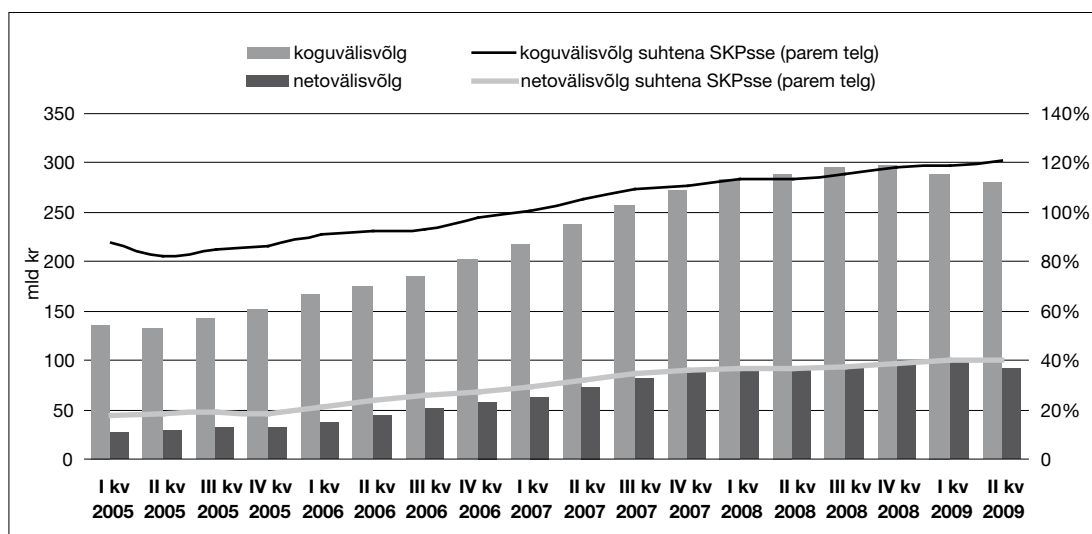
Eestis			Välismaal		
Tegevusalad					
	31.03.2009	30.06.2009		31.03.2009	30.06.2009
Finantsvahendus	34,9	32,8	Kinnisvara, rentimine ja äritegevus	37,0	38,9
Kinnisvara, rentimine ja äritegevus	25,3	26,6	Finantsvahendus	36,6	33,5
Töötlev tööstus	14,6	15,1	Veondus, laondus ja side	11,4	12,7
Hulgi- ja jaekaubandus; remont	12,2	12,3	Hulgi- ja jaekaubandus; remont	5,6	5,2
Veondus, laondus ja side	4,8	5,0	Töötlev tööstus	3,7	3,8
Muud	8,2	8,3	Muud	5,7	5,9
Kokku	100,0	100,0	Kokku	100,0	100,0
Riigid					
	31.03.2009	30.06.2009		31.03.2009	30.06.2009
Rootsi	40,0	37,9	Läti	31,5	30,3
Soome	22,2	23,5	Leedu	28,3	28,0
Holland	7,5	8,1	Küpros	10,3	11,4
Venemaa	3,5	3,7	Soome	5,3	4,9
Taani	3,7	3,4	Venemaa	4,6	4,8
Ülejäänud riigid	23,1	23,5	Ülejäänud riigid	20,0	20,7
Kokku	100,0	100,0	Kokku	100,0	100,0

**Eesti investeringute positsioon välismaal kahanes II kvartalis 3% ning oli kvartali lõpus ligi 225 mld krooni.** Nii nagu Eestisse tehtud välisinvesteeringute puhul, hõlmasid ka Eesti välismaiste investeeringute positsioonis peamise osa finantsvahenduse (59%) ning kinnisvara, rentimise ja äritegevuse investorid (14%). Eesti investorite välismaale tehtud investeeringud on paigutatud paljudesse erinevatesse riikidesse. Enim on eelistatud Lätit (13% välisinvesteeringute positsioonist), Leedut (11%) ja Saksamaad (9%).

Eesti investorite välisinvesteeringute positsiooni struktuuris toimusid märgatavad muutused. Nimelt vähenes muu investeeringukapitali osakaal ja kasvas portfelliinvesteeringute tähtsus. Mõlemal juhul olid selle taga põhiliselt krediidasutused. Otseinvesteeringute positsioon välismaal vähenes 3% ning oli kvartali lõpus 72 mld krooni. Otseinvesteeringud hõlmasid välisinvesteeringute positsioonist 32%, muu investeeringukapital 27% ja portfelliinvesteeringud 22%. Aktiivsemad **välismaale otseinvesteeringud** olid kinnisvara, rentimise ja äritegevuse (39%), finantsvahenduse (34%) ning veonduse, laonduse ja side investorid (13%; vt tabel 42). Ligi 60% Eesti otseinvesteeringutest oli paigutatud Läti ja Leetu ning 11% Küprosele.

**Väliskohustuste ülekaalu tõttu oli Eesti netoinvesteeringu positsioon 2009. aasta II kvartali lõpus 183 mld krooni ulatuses negatiivne, olles kvartaliga vähenenud 4%.** Sellest 56% moodustas pikaajaline kapital.

**Eesti kõigi sektorite võlakohustused vähenesid 2009. aasta II kvartalis 8 mld krooni võrra (3%) ja ulatusid kvartali lõpus 281 mld kroonini, ületades SKPd 21% võrra.** Koguvälisvõla vähenemise taga olid nii krediidasutused, muud sektorid kui ka otseinvesteeringu suhetes olevate ettevõtete grupisisene laenamine. Krediidasutuste osakaal koguvälisvõlas oli 55%. Valitsemissektori võlg moodustas koguvälisvõlast 4%. Võlaiseloomuga välisnõuete ja -kohustuste vahe ehk netovälisvõlg vähenes 6% ehk 92 mld kroonini (vt joonis 25 ja tabel 43). Netovälisvõlg ulatus 40%ni SKPst. Koguvälisvõlg moodustas 69% väliskohustuste mahust. Jättes kõrvale otseinvesteeringuettevõtete grupisiseseid võlaid, hõlmasid 57% koguvälisvõlast pikaajalised võlakohustused. Võlanõuetest 27% olid pikaajalised.



Joonis 25. Eesti majanduse kogu- ja netovälisvõlg

Tabel 43. Välisvõlg (mln kr)

	31.03.2009	%	30.06.2009	%
<b>VÖLAKOHUSTUSED</b>				
<b>I. Valitsemissektor</b>	<b>10 130,1</b>	<b>3,5</b>	<b>10 608,0</b>	<b>3,8</b>
Lühiajalised	1,9	0,0	3,0	0,0
Pikaajalised	10 128,3	3,5	10 605,0	3,8
<b>II. Keskpang</b>	<b>113,3</b>	<b>0,0</b>	<b>62,5</b>	<b>0,0</b>
Lühiajalised	112,0	0,0	62,2	0,0
Pikaajalised	1,3	0,0	0,3	0,0
<b>III. Krediidiasutused</b>	<b>159 826,1</b>	<b>55,2</b>	<b>155 772,7</b>	<b>55,4</b>
Lühiajalised	79 034,1	27,3	72 835,2	25,9
Pikaajalised	80 792,0	27,9	82 937,5	29,5
<b>IV. Muud sektorid</b>	<b>65 945,9</b>	<b>22,8</b>	<b>63 617,2</b>	<b>22,6</b>
Lühiajalised	25 200,2	8,7	26 180,3	9,3
Pikaajalised	40 745,7	14,1	37 436,9	13,3
<b>V. Otseinvesteeringud: grupisisesed võlad</b>	<b>53 462,4</b>	<b>18,5</b>	<b>51 114,8</b>	<b>18,2</b>
<b>KOGUVÄLISVÕLG</b>	<b>289 477,8</b>	<b>100,0</b>	<b>281 175,2</b>	<b>100,0</b>
<b>VÖLANÕUDED</b>				
<b>I. Valitsemissektor</b>	<b>17 502,0</b>	<b>9,1</b>	<b>15 063,5</b>	<b>8,0</b>
Lühiajalised	4 561,2	2,4	3 335,1	1,8
Pikaajalised	12 940,8	6,8	11 728,4	6,2
<b>II. Keskpang</b>	<b>41 478,9</b>	<b>21,7</b>	<b>41 993,6</b>	<b>22,3</b>
Lühiajalised	27 502,7	14,4	37 816,7	20,0
Pikaajalised	13 976,1	7,3	4 176,9	2,2
<b>III. Krediidiasutused</b>	<b>41 402,2</b>	<b>21,6</b>	<b>37 183,0</b>	<b>19,7</b>
Lühiajalised	33 212,7	17,4	28 303,3	15,0
Pikaajalised	8 189,4	4,3	8 879,8	4,7
<b>IV. Muud sektorid</b>	<b>43 508,0</b>	<b>22,7</b>	<b>43 542,9</b>	<b>23,1</b>
Lühiajalised	31 634,6	16,5	31 129,9	16,5
Pikaajalised	11 873,4	6,2	12 413,0	6,6
<b>V. Otseinvesteeringud: grupisisesed võlad</b>	<b>47 463,1</b>	<b>24,8</b>	<b>50 951,9</b>	<b>27,0</b>
<b>VÖLANÕUDED KOKKU</b>	<b>191 354,2</b>	<b>100,0</b>	<b>188 734,9</b>	<b>100,0</b>
<b>NETOVÄLISVÕLG (võlanõuded miinus võlakohustused)</b>				
<b>I. Valitsemissektor</b>	<b>7 371,9</b>		<b>4 455,5</b>	
Lühiajaline	-656,0		-2 453,8	
Pikaajaline	8 027,9		6 909,3	
<b>II. Keskpang</b>	<b>41 365,6</b>		<b>41 931,1</b>	
Lühiajaline	27 390,8		37 754,5	
Pikaajaline	13 974,8		4 176,6	
<b>III. Krediidiasutused</b>	<b>-118 423,9</b>		<b>-118 589,7</b>	
Lühiajaline	-45 821,3		-44 532,0	
Pikaajaline	-72 602,6		-74 057,8	
<b>IV. Muud sektorid</b>	<b>-22 437,9</b>		<b>-20 074,3</b>	
Lühiajaline	6 434,4		4 949,6	
Pikaajaline	-28 872,3		-25 023,9	
<b>V. Otseinvesteeringud: grupisisesed võlad</b>	<b>-5 999,2</b>		<b>-162,9</b>	
<b>NETOVÄLISVÕLG KOKKU</b>	<b>-98 123,6</b>		<b>-92 440,3</b>	